

Sousse trues av et kraftig dobbeltstøt.

En tredje armé som består av amerikanere og franskmenn rykker mot Tunis gjennom Osseltiadalen. Avanserte avdelinger nærmer seg Pont du Fahs, ca. 50 km. sydvest for hovedstaden.

General Andersons nordlige fløy har under sine angrepsoperasjoner i Medjez el Bab området trengt dybt inn i aksens forsvarskjeder foran Tunis og Bizerte. Kampen om innfartsveiene er i full gang og de britiske tropper går til samlet angrep mellom Matour og Medjez el Bab.

Det allierte flyvåpen har hatt en ny rekorddag. Over 1000 oppstigninger er foretatt. Kraftige herjetokter er foretatt mot aksens fåtallige flyplasser. Andre formasjoner er gått til angrep mot forsyningsbasene på Sicilia og i det sydlige Italia. Det er foretatt en lang rekke raidor mot Italias sydkyst. Et italiensk troppe transportskip med 4.000 mann er torpedert utenfor Tunis.

RESULTATER OG UTSIKTER. Dramaet nærmer seg sitt høydepunkt. I de siste etappene har Rommel spillet høyt og har tapt. Nederlaget står ham dyrt. Etter Mareth har han mistet minst 1/4 av sine tropper. Det er ingen tvil om at hans ressurser av miner og bensin begynner å bli sterkt begrenset. Hans transportvesen er medtatt og hans artilleri har vært uvirksomt det siste døgn.

En ny front er i ferd med å oppstå med aksens bak en forsvarslinje i det nordøstlige Tunisia og britiske, amerikanske og franske styrker rangert rundt den i en halvcirkelformet sone. Den allierte ringen er stort sett ferdig, og man forutsetter nå en pause som en forberedelse til det siste store slaget om Tunisia. Aksens forsvarslinje blir ca. 150 km. lang over et terreng som vesentlig består av trange daler og pass som er lette å forsvare. Store panserstyrker kan neppe operere i dette området. Framstøt må utføres med infanteri etappevis. Det blir det allierte flyvåpens oppgave å innlede sluttfasen i kampen om Tunisia ved å tjene gjøremål som artilleri for å myke opp aksens stillinger og poppe dens flybaser. Den allierte luftoverlegenhet gir grunn til den optimistiske antagelse at det blir umulig for Rommel å forsvare seg fra luften. Aksens har bare 2 førsteklasse flysontra innenfor ringen, og avstanden til Sicilia og Sardinia er for stor til at de styrker som er plassert der kan blande seg i lekene. Den 8. arme har nå flere måneders trening i å reparere ramponerte startbaner og sprungne hangarer, så det vil neppe vare lenge før en ring av gode flyplasser er etablert rundt aksens stillinger. Den ventede offensiv fra disse flyplasser blir etter styrkene å dømme av en intensitet som søker sin like i slaget om England. I siste runde ventes så en serie feltslag om Tunis og Bizerte.

Rommels elastiske taktikk og geniale frontforkortninger har ført ham noen tusen kilometer fra Egypts grense til denne "pinsvinstilling" av svært beskjedent format. I Kartago, som han nå har like bak sin rygg, kan han supplere sin krigserfaring med denne bys historie, som kan lære ham hvordan det går den som utfordrer verdens herrer.

VEST-EUROPA. Britiske bombefly angrep mål i Vest-Tyskland ved dagry. Jernbanelinjer i Abbeville er bombet. Utenfor norskekysten avviste britiske bombefly et angrep fra tyske jagere. 2 jagere ble skutt ned.

RUSSLAND. Russerne har drevet tilbake nye tyske tank- og infanteriangrep på Leningradfronten. På de andre frontavsnitt har det bare vært mindre operasjoner.

DET PÆRNE ØSTEN. I Stillehavet har amerikanske bombefly oppnådd treff på et japansk forsyningskip på 8.000 tonn utenfor nordvest Ny-Guinea. Et forsyningskip på 10.000 tonn ble sannsynligvis senket.

ITALIA. Det er mange tegn som tyder på at de rykter som er i omlop om uro i Italia taler sant. Det er nå kjent at Hitler ikke er gått med på Mussolinis anmodning om å få trekke sine tropper tilbake fra Balkan til forsvaret av Italia, da Hitler ikke har tropper å sette isteden.

SVERIGE. 70 svenske organisasjoner bragte Norge sin hilsen på 3-års dagen for invasjonen. Derav var flere politiske partier.

NORGE. Kampen mellom de norske læger og quisling-myndighetene er igjen kommet inn i en kritisk fase. For noen måneder siden offentliggjorde myndighetene en redekjørelse om at hver praktiserende læge måtte erlegge en avgift av 100 kroner til den nazistiske lægeforening for å få lov til å fortsette sin praksis. Det lyktes imidlertid ikke for NS-foreningen å drive inn noen avgifter, og myndighetene har hittil ikke våget å utføre sin trussel om å berøve lærene deres rett til å praktisere. I disse dager har imidlertid den nazistiske lægeforening overlovert sine "krav" til en Oslo-bank til innbringning. Hittil har banken fått tilbake ca. 90% av de utsendte regningene. Så godt som samtlige mottakere har forklart at de ikke akter å bry seg for NS-foreningens og myndighetenes påbud.

DE VIKTIGSTE KRIGSNYHETER PR. 2/4-1943.

TUNISIA: Etter nederlaget ved Mareth-linjen foretok Rommel et ordnet tilbaketog som har brakt hans hovedstyrker gjennom "Gabel-halsen". Av Rommels 80.000 mann, hvorav halvdelen er tyskere, måtte han dog la i stikken ca. 20.000 mann i området syd og sydvest for Gabes. Det er vesentlig italienerne. Mange av dem har overgitt seg. Rommel har således igjen ofret italienerne. Hovedstyrken befinner seg på veiene mellom Gabes og Sfax. Den 3. arme følger på og den berømte 51. nyzealandske høylands-divisjon har nådd Methouia og Oudref, 16. km. nord for Gabes. De amerikanske styrker av den 5. arme står nær El-Guettar. Tyskerne er på vei nord-øst over, gjennom ett pass øst for Ohamsi. De amerikanske styrker er ca. 90 km. fra Gabes. I det nordlige avsnitt har den britiske 1. arme inntatt Sedjenane. Ett karakteristisk trekk ved situasjonen i Tunisia er således flanketrusselen mot aksestyrkene fra nord og til lengst i syd. Dagens kom. fra det allierte hovedkvarter i Nord-Afrika sier: Det var forholdsvis rolig på den tunisiske front igår. Allierte patruljer var i virksomhet over hele fronten. I nord rykket allierte tropper videre 11 km. forbi Sedjenane langs jernbanen til Biserta og Tunis. I syd har Rommels baktropper foretatt sinkende operasjoner mot den 8. arme nord for Oudref. På midtfronten rykker amerikanerne videre fram. En stor styrke bombefly angrep igår flyplassen i Sfax. Det var ingen flyangrep mot allierte flyplasser torsdag. Det ser ut som om de alliertes bombing av aksens flyplasser har vært virksomme.

Om luftangrepet mot El-Hamma uttales det at tyskerne har aldri gjort ett flyangrep som var en tiendepart så kraftig som det som ble rettet mot dem der. Over halvparten av tyskernes panservogner ble ødelagt før de fikk tid til å oppta kampen.

RUSSLAND: I det russiske mottagskom. idag ble det meldt om ytterlige framrykning i Kuban-området hvor de har erobret 3 steder til. Anastasiansk, en viktig tysk basis i Kuban, er inntatt. Den ligger 35 km. nord for Novorossisk. På midtfronten har de russiske styrker som rykker fram mot Smolensk, bedret sine stillinger.

FLYANGREP OG SENKNINGER: Britiske Mosquito-bombefly angrep igår fra lav høyde verksteder i Trier.

Svære amerikanske flyvende festninger angrep i forgårs havn og flyplasser ved Cagliari på Sardinia.

Amerikanske bombefly har angrepet skib og skibsverfter i Rotterdam.

Britiske undervannsbåter har torpedert 11 fiendtlige skib i Middelhavet.

En italiensk melding idag sier at når Rommel kommer til Italia, vil hans offisielle titel bli iakttagelse og militær rådgiver for den italienske overkommando. Senere vil ansvaret for en alliert invasjon komme til å hvile på ham.

Fra Lisboa meldes om den uro som de alliertes bombing har vakt i Italia. - En schweizisk avis skriver at Italia vil få svelge den røyk som nå hviler over Middelhavet.

I Frankrike har den tyske arbeidsminister Sauckel beordret utskrivning av 100.000 franske arbeidere til utbedring av befestningene langs Middelhavskysten.

STATSMINISTER CHURCHILL uttalte for ett par dager siden: Britiske styrker kjemper nå på tre fronter, nemlig Nord-Afrika, Burma og det sydvestlige Stillehav. Churchill erklærte at han hadde dog ikke noe imot uttrykket "den annen front", for enhver vet hvad det betyr. Churchill på denne måte definitivt lord Simons uheldige uttalelse for noen uker siden at den annen front bare er en billig frase.

N O R G E : Presten Fosse i Kopervik på Karmøya har søkt statspolitiets hjelp til å tvinge sin menighet til å gå i kirken. Han skaffet seg navnene på 25 tidligere kirkegjengere ved å utspørre en gammel kvinne. Han skulde ta dem med i sin forbøn, sa han! Noen dager senere fikk disse 25 menighetslemmer ett skriv fra statspolitiet som konstaterte at de tidligere hadde vært kirkesøkere, men nå demonstrerte mot den nye tid ved å utebli fra Fosses gudstjenester. Politiet påla samtlige å gå i kirken fremdeles samt å undertegne en vedlagt lojalitetserklæring. Hvis ikke, vilde de bli arrestert og deres formue konfiskert. Noen få ble redde og undertegnet erklæringen, men saken ble tatt opp av menigheten og erklæringen ble tatt tilbake. Fosses opptreden har vakt voldsom indignasjon. Før Fosse ble prest, var han brannmann og en kort tid sekretær i Vestlandets Indremisjon.

RUNE LINJER.

For kort tid siden fikk pressen i Norge beskjed om at den under inntrykket av "den bolsjevikiske fare" ikke i samme utstrekning som før skulle understreke "spaltingen" innen det norske folk, d.v.s. den skulle ikke framheve forskjellen mellom jøssinger og nazister. Det stemmer med de direktiver som den tyske presse fikk for en god stund siden, om ikke å skjelle ut Churchill og Roosevelt, men fortrinnsvis ofre seg for Stalin og jødene. Det er jo ikke så lett å bli kvitt gamle vaner, og de mindre orienterte av de tyske og hjemlige nazister har ikke greidd å endre signalene så fort som lederne selv. Det er imidlertid ikke nazistenes evne til kvenninger og prinsippsvik som i denne forbindelsen interesserer oss, men selve tendensen. Den er nemlig ytterligere et bevis på hva vi daglig har anledning til å konstatere på andre områder: at nazismen gradvis går sin undergang i møte, og at den vet det.

Tyskerne vet at felttoget i øst er hjelpestøpt. Hvorfor skal de prøve en ny vår- og sommer-offensiv, hvis resultat til og med er mer enn tvilsomt, når de neste vinter må minst like meget tilbake? De vet at det ebber ut med deres mannskaper og materiell, mens russernes og de alliertes er stadig stigende. Tyskerne vet at seiren er utelukket. Når de kjemper er det ikke lenge før erobringer, men for fredsvilkår. De nazistiske ledere og de tyske soldater som har vært med i øst og som har vært øyenvitner eller deltakere i de tyske redselsgjæringer mot polakker og russere vet hvilket hat de har sådd blant disse folk, og de begynner å frykte følgene. Den tyske soldat i øst vet hva han har å sone. De tyske ledere begynner å spekulere i angelsaksernes kultur og humanitet og tror det skal lykkes dem å bløtgjøre det Vest-Europa de har trampet på. Kanskje tror de endog i sin forblinde mangel på virkelighetsansetning at det kan lykkes dem å få i stand en front mot bolsjevismen, om ikke før så gjennom freden. De appellerer til Vest-Europa, til det kristne og humane Vest-Europa, at en skal støtte Tyskland i dødskampen - det Tyskland som har vært historiens største trussel mot Vestens kultur, humanitet og kristendom. Tyskerne tror det skal lykkes dem å dekke over og utviske de uoverstigelige skiller mellom vesteuropeisk kultur og Tyskland som lo års aktiv nazistisk innen- og utenrikspolitikk, lo års tysk rettleshøhet og voldsregime har reist. Gjennom denne poletikk har tyskerne vakt Vest-Europa til bevissthet om sine kulturverdier. De har gjort det til et folkekrav blant alle Vest- og Nord-Europas kulturfolk å holde rene linjer, og det hat tyskerne gjennom utallige forbrytelser har sådd i de okkuperte land, skal sørge for at det aldri vil lykkes dem å unndra seg konsekvensene av sine handlinger ved å spekulere i falsk sentimentalitet. Freden skal vite å trekke opp rene linjer om tyskernes krigsskyld og om det voldsfond de har å sone. Derfor er den propagandaplan de nå forsøker spilt møyne. Tyskland og Vest-Europa har ingen felles interesser mot Russland. I dag er det bare en motsetning i Europa: Mellom nazister og ikke-nazister.

Også våre hjemlige naziavleggere føler det betenkelige ved situasjonen. Når de søker å dekke over spaltingen i det norske folk, skilnaden mellom jøssinger og nazister, er det ikke bare for å følge storebrors propaganda. De begynner også å frykte konsekvensene av det folkehat og den forakt de har vakt her hjemme. Noen melder seg ut av partiet, andre begynner å skifte kappen over på den annen skulder igjen. Det er alt sammen utslag av den samme tendens. quislingene forbereder tilbaketoget. De vil prøve å forstikke seg i mengden ved å viske ut grensen mellom quisling og jøssing, mellom forreder og nordmann. For en tid siden het det seg at de, i tilfelle tyskerne ble nødt til å trekke seg ut av landet, skulle søke politiets beskyttelse. De stolte på at de legitime norske myndigheter ville søke å opprettholde rettssamfundet selv i en slik overgangstid. Nå er de kanskje begynt å føle folkehatet i den grad at de tenker seg det vil bli vanskelig for myndighetene å avholde nordmenn fra en smule privat rettsaksjon når tiden kommer. Derfor er det rimelig at de på forhånd vil søke å dekke over "spaltingen i det norske folk".

Men vi forsikrer at det vil ikke lykkes dem: Det norske folk krever rene linjer.

DE VIKTIGSTE KRIGSNYHETER PR. 5. APRIL 1943.

TUNISIA: På fronten i Nord-Tunisia rykker den 1. britiske armé med 2-kolonner mot Bizerto. Cap Serrat ved kysten er erobret. Franskutte patruljer står 4 mil vest for Bizerto. Aksetroppene gjør desperat motstand. Noen mil lenger syd nærmer britisk infanteri seg Matour, 30 km. sydvest for Bizerto. Det ytes sterk motstand i fjelltraktene vest for Maâdur. -- I de sentrale delene av Tunisia raser harde kamper omkring fjellpassene øst for Maknassy, Faid-passet og Fonduk. Øst for El Ghattar har amerikanske vunnit ytterligere framgang og driver aksetroppene tilbake i nordøstlig retning mot Sfax. -- I det sydlige Tunisia bearbejder Montgomery aksestillingene ved Wadi Akarit. Panserpatruljer er i virksomhet langs hele fronten og har gjort dype innhugg i Rommels artilleristillinger og maskingeværreder. Det allierte flyvåpen har gjort ca. 1.000 innflygninger pr. dag over fiendtlig område i Tunisia i de siste 10 døg.

ROMMELS UTSIKTER: Sluttkampen om Tunisia som nå ikke kan la vente lenger på seg, kommer i høy grad til å få karakteren av en beleiring. Aksestyrkene er sammentrengt på et ganske lite område. Hvis den siste forsvarslinje går i Hammamet-buktas innerste del blir frontlinjen ca. 15 norske mil. Den blir forsvart av 200.000 - 250.000 mann. En del av den kvart mil. mann som aksene antas å ha hatt i Tunisia har jo gått tapt under retretten. Veiene og jernbaneforbindelsene er gode i alle retninger, terrenget er bratt og utilgjengelig, unntatt nærmest hovedstaden Tunis. Men mot seg har aksestyrkene 3 forente arméer og en veldig flystyrke. Havnen ved Sfax er dårlig, men den ved Gabès er god. Montgomery har således muligheter for å utstrøkke sine sjøforbindelser helt hit, og får dertil ved Gabès en utmerket flyplass. Framrykningen ved Gabès markerer dessuten en annen vending i Afrika-krigen. De allierte har nemlig besatt stedet Kelibi ved den store saltsjø. Men fra Kelibi fører en veidomning over til Tozeur på nordsiden. Tozeur har jernbaneforbindelse med Yerana og herfra løper en bilvei til Tobessa i Alger. Dette innebærer et vendepunkt for den 8. armés forsyninger. Den lange tusenmils omvei langs Afrika og over Guaz kan spares. Forsyninger kan nå fraktes den mange ganger kortere vei over Gibraltar til Phillipeville eller Bone.

RUSSLAND: Tyske styrker føres hurtig fram for en ny omfattende offensiv i det sydlige Russland. Den russiske prosse har offentliggjort en alvorlig oppfordring til det russiske folk om å være forberedt på en ny tysk offensiv.

Hoffte kamper raser syd for Isejum, der russerne holder et brohode som tyskerne har gjort gjentatte forsøk på å erobre. -- I Kuban fortsetter russerne sitt angrep mot den tyske forsvarslinje langs elvens nedre løp og rykker lørdag fram ca. 10 km. fra Anastasjevka. De inntok Prikubanskij, 40 km. fra Noworossijsk. -- De russiske stillinger på midtfronten har ødelagt 34 støttoppunkter og 10 befestede atillinger. -- Det røde flyvåpen har senket 3 fiendtlige forsyningskip på tilsammen 13.000 ton i Svartehavet.

VEST-EUROPA: Store formasjoner av britiske langdistansefly kastet natt til søndag 900 ton bomber over Essen. 21 fly gikk tapt under angrepet. Essen er nå bombardert 56 ganger. Det angrepet var på det heftigste ble det sluppet 6 to-tons bomber i midtstet. Flammehavet var synlig på 250 km. avstand. Essen ble sist bombardert den 12. marts. -- Søndag bombet det 8. amerikanske flykorps med store styrker Renault-verkene utenfor Paris. 33 fiendtlige fly ble skutt ned. 4 amerikanske flygende festninger og 7 britiske jagerfly gikk tapt. Renault-verkene ble bombet meget kraftig for et år siden, da 2/3 av dem ble lagt i ruiner. -- Flåtehavnen Kiel var utsatt for et kraftig luftangrep i natt. Mange store branner brøt ut. 12 bomberfly gikk tapt. -- De amerikanske fly har i natt foretatt et voldsomt angrep mot Napoli. Flere skip i havnen ble truffet og fiendtlige fly på bakken ble ødelagt. Skip utenfor Sardinias kyst ble også angrepet. Det britiske admiraltet opplyser at en stor tankbåt som gikk med forsyninger til Tunisia er senket utenfor Trapani, nordvest for Sicilia. -- Allierte fly fortok i natt toktet mot Abbeville, Dieppe, Rotterdam og skisfart utenfor norskokysten, hvor 2 skip ble senket og et tredje alvorlig skadet.

DET FJERTE ØSTEN: Det amerikanske marinedepartement har utsendt et kommunike hvor de melder at 12 av 16 japanske skip ble senket eller skadet utenfor Ny Irland i det sydvestlige Stillhav. Horev var det 7 krigsskip og 5 handelsskip. De amerikanske fly hadde ingen tap.

VVV VVV VVV

Mapp 32
Eksp. 5/4
Arg. 1943
O.V.
Jfr.

3764

Blant de mange vanskeligheter vi nordmenn i dag har å kjempe med er også alle de "bestemmelser" som møter oss for hvert skritt vi tar. På alle områder støter vi på et virvarr av "lover" og "bestemmelser" som gjør den daglige tilværelse både komplisert og tornefull. Vi bringes daglig i de mest vanskelige, risikable og fortvilte situasjoner, fordi vi støter på "bestemmelsene".

Disse bestemmelser er i de aller fleste tilfeller begrunnet i tyskernes okkupasjon av vårt land og i NS's heseblesende hastverk med å få nyordnet alle forhold, hvilket også skjer i tysk interesse. Forevrig skyldes en hel del av disse såkalte "bestemmelser" simpelthen den preusser-disiplin og overdrevne organisering og kontroll av alle forhold, som vi under okkupasjonen er blitt så sørgelig velsignet med.

For å få satt "bestemmelsene" ut i livet og for å få dem håndhevet, må imidlertid nazimyndighetene ty til nordmennene selv, og da i første rekke til alle dem som er ansatt i mer eller mindre offisielle stillinger og i næringslivet. De jøssinger som sitter i slike stillinger må derfor være oppmerksom på hvilke anledninger de har til å lette de tunge byrder som nazistene med så stor glede legger på oss. De aller fleste jøssinger som sitter i stillinger hvor de må befatte seg med den nye tids "bestemmelser" opptrer visselig helt korrekt, etter norsk oppfatning, overfor sine landsmenn. Det går jo så godt an å lempe på bestemmelsene, ofte kan en uten risiko la dem sove, mangt og meget kan passere helt ubemerket - bare en ikke selv gjør opphevelser. Den som er inne i sakene, kan jo også lett hjelpe en vanskeligstillet jøssing til å finne smutthuller. I hvert fall kan en være vennlig og deltakende, når det absolutt ikke er noen vei utenom. Det er grunn til å rose våre offentlige funksjonærer og forretningsstanden for at de har nyttet sine stillinger på denne måte.

Imidlertid lar det seg jo heller ikke nekte at tyskerne sinnsvake mani for byråkratiisme - for "bestemmelser", disiplin og organisasjon - har en viss evne til å smitte særlig de forfengelige og svake sjeler som er ansatt i våre hjemlige offisielle etater etc.. Det fins dessværre folk, som er ansatt i slike stillinger, hvor de kunne være til hjelp for sine landsmenn, men som i stedet går inn for å hjelpe tyskere og nazister ved sin nidkjære iver etter å følge "bestemmelsene". Kanskje det ikke er særlig mange. Til gjengjeld er de så meget mer irriterende og avskyelige ved sin mangel på samfølelse med vanskeligstilte landsmenn. De opptrer "korrekt" ifølge tysk oppfatning, men så langt fra i norske øyne. De er myndige og avvisende, de ser aldri gjennom fingrene med noe som helst, de unnses seg kanskje heller ikke for å løfle dem som ikke har sine papirer i orden og allikevel regner de seg for gode jøssinger.

Vi vil gjerne gjøre det klart at enhver virkelig nordmanns første plikt i dag er å hjelpe sine landsmenn. Den eneste berettigelse for en jøssing til overhodet å bli sittende i en mere offentlig stilling i det tysk- og nazi-regjerte Norge, er derfor at han til det ytterste utnytter sin stilling det det kjempende Norges beste, og dertil hører også å hjelpe og å lette vanskelighetene for dem som kommer i ons vei.

De tysk-nazistiske "bestemmelser" skal vi i det hele ikke ha noen overdreven respekt for. Vi er i krig. Kan vi med noen fordel omgå dem, så gjør vi det. Tyskerne og nazistene har aldri spurt etter våre lover. Med vold og forrederi brøt de våre rettsskranker ned natt til 9. april 1940, og siden har de bare vist oss sin grenseløse respekt for alle våre rettsregler. Med de folk taler vi derfor ikke om rett. Deres bestemmelser bryter vi når det gagnar oss selv. -- Derimot bør ingen jøssing ønske hjelp til å oppnå fordeler som skjer på bekostning av andre. Vi kan således som eksempel gå med på at svartebørsen er en helt legitim foretelse under våre nåværende forhold (vel og merke for jøssinger) men ikke å betale de overdrevne priser som setter enkelte landsmenn i en særstilling. -- Det kan i det hele ikke sies for ofte at som jøssinger gjelder det å se at vi alle er i samme båt. Derfor gjelder det at vi alle holder sammen, viser samfølelse overfor hverandre og hjelper hverandre - enhver ut fra sin stilling og plass i samfundet.

vvv vVv vVv

HANS MAJESTET KONGEN har sendt denne hilsen til sitt folk på 3-års-dagen av vasjonen:

Seiren er ennå ikke vunnet, men ingen av oss nærer den minste tvil om resultatet. Vi minnes med taknemlighet dem som ga sitt liv for fedrelandet, og de av oss som befinner seg utenfor Norge sender de varmeste hilsener til alle tapre menn, kvinner og barn som har lidet og lidd på hjemmefronten.

Tunisia. Den 8. armee gjennombrudd ved Wadi Akarit natten til onsdag var ny rekord av fart og organisasjon. Etter 4 1/2 times kamp var veien til kystsletten åpnet for panserstyrkene. Det tysk-italienske afrikakorps, som er kastet overende for 2. gang i løpet av 1 uke, forfølges i rasende tempo langs kysten mot Gekhira, 80 km. syd for Sfax. Rommel forsøker etter sin tradisjonelle metode å synke briternes framrykning ved å logge minefelter, men det åpne terreng gir ham ikke longer store muligheter. Rettveiene mot Sfax og Sousse bombes uten opphold. Man kjenner ikke eksakt det punkt den 8. arme er nådd fram til, men fremskutte patruljer står mindre enn 80 km. fra Sfax. Av de 10.000 fanger som er tatt er 8/7 italiencere.

I sentralsektoren har general Pattons divisjoner kastet aksetroppene ut av de sterkt befestede stillinger ved Maknassy og rykker fram mot det strategisk viktige jernbaneknutepunkt Si Bouzid. Det 2. amerikanske korps er forenet med Montgomerys styrker og rykker fram parallelt med 8. arme på dennes venstre flanke.

Langst i nord presser den 1. britiske arme mot Tunis under en stort anlagt offensiv etter en artillerisperrning som savner sidestykke selv i det dramatiske afrikanske feltlogs historie. Angrepet går langs en 15 km. bred front mellom Medjez el Bab og Beja. Det er ført fram til ca. 40 km. vest for Tunis. På nordkysten er operasjonsområdet øst for Cap Serrat utvidet mot Bizerte. Angrepet betyr en farlig trussel mot von Arnims arme i det nordøstlige Tunisia.

Resultater og utsikter. Fra kystområdet i nord til kampsonen syd for Sfax presses aksedivisjonene sammen i en stadig snøvære fiikant. De trues i nord av den 1. britiske arme, i vest av anglo-amerikanske og franske styrker og i syd av den seierrike 8. arme. I øst truer den britiske Middelhavs-flåten grove kanoner. Til lands og til sjøs lukker fangarmene seg stadig hårdere, mens de allierte luftstyrker bokstavelig talt flår skinnnet av den tysk-italienske ørkenarme. Det strategisk arbeidende flyvåpen beleirer dessuten det italienske fastland på høyde med Napoli og slår dype huller i den europeiske festnings sårbar bak. Napoli, Messina, Palermo, Tunis og Sfax er bombet fra lav høyde. Den allierte luftoffensiv i Middelhavet har nådd et nytt høydepunkt i omfang og intensitet og arbeider også under parolen å åpne veien for en invasjon på det sydeuropeiske fastland.

Rommels prestisje. En overveldende ros er blitt Rommel tildel. F.eks. Ministerialrat Müller: "De allierte kunne takke skjebnen hvis de hadde en general som var bare en skygge av vår egen Erwin Rommel." Nå skal det straks sies - og engelskmennene sier det selv - at det er en skarp lekse Rommel har gitt sin motstander. Men lekson er lært. Montgomery og den 8. arme har lært den. Man kan også si at den listige Rommel er blitt lurt da han ved Rezegh, Knightbridge og Tobruk ubevistst hjalp til med å gjøre den 8. arme til det seirens instrument den nå er. På det tunesiske sjakkbrett meldes Rommel nå stadig sjakk, men hittil har det lyktes ham å redde seg ved å ofre bønder - italienerne. Han er nå på vei opp til linjen mellom de to tårn Bizerte og Tunis, og der venter ham sikkert et uunngåelig Matt.

Vesteuropa. Britiske bombefly rettet i natt et kraftig angrep mot mål i Ruhr. Værforholdene over Tyskland var dårlige. Det var derfor vanskelig å se resultatene. Britiske fly la miner i fiendtlige farvann. 21 fly savnes. Britiske jagerbombefly angrep igår en tysk flyplass i nærheten av Le Havre.

Russland. Tyske angrep er blitt slått tilbake ved øvre Donets med betydelige tap for fienden. Syd for Isjum er fienden igjen blitt påført tap av menn og tanks. I Kuban er nye befestede tyske punkter blitt erobret i det myrlendte terreng ved munningen av elven.

Sverige. Da en jernbanevogn med gods fra Finland bestemt for Tyskland om formiddagen den 8. april skulle omlastes i Haparanda, gikk en balje istrykker og fantes innholdetkarter over Sverige og Norge. De karter man fant var meget nøyaktig utført. Til og med telegrafledninger samt telefon- og poststasjoner var inntegnet. Kartene var trykt i 1940.

vVv vVv vVv

Statsminister Nygaardsvold talte i den norske sending fra London i dag. Han talte til å begynne med om Regjeringens mange tiltak, handelsflåtens store innsats og organiseringen av vår hær og vårt flyvåpen. Statsministeren rettet deretter en varm takk til Sverige for det vennskap som det har vist våre landsmenn og for dets sympati for vår sak. Om fremtiden og dens problemer uttalte statsministeren:

Vi må forberede oppgjøret med forredorne og de stripete. Vi ønsker alle at dette skal foregå etter ordnede, rettslige forføyninger. Videre må vi på forhånd være klar over hvorledes vi skal opphøve de utallige rettsstridige forordninger som tyskerne har utstedt og hvorledes vi best kan råde bot på all den skade som deres overgrep har voldt. Alt dette krever et betydelig juridisk og administrativt forarbeid. Vår første oppgave blir imidlertid å sørge for mat, klær og sko til landet så vi med en gang kan avhjelpe den værste nød. Vi må også gjøre alt som står i vår makt for å unngå økonomisk kaos i overgangstiden. Det vil bli nok arbeid i Norge etter krigen, og vi må aldri mer opplove at tusener av arbeidsvillige nordmenn skal være uten beskjeftigelse. Overgangstiden kan bli vanskelig. Man behøver bare å tenke på de nordmenn som nå nødtvungent arbeider på tyske anlegg. Vi må ha en plan ferdig for overgangstiden og vi må sørge for at vårt næringsliv så snart som råd er, kan få de nødvendige råvarer og produksjonsmidler. Hva det siste angår så er det tatt hensyn både til industrien, landbruket og våre fiskeres behov.

Vår utenrikspolitikk er kanskje viktigere i dag enn noen gang tidligere i vår historie. Jeg skal ikke her komme inn på alle de spørsmål som reiser seg i denne forbindelse. Vi er alle klar over at vi ikke skal stå alene i fremtiden og vi ønsker fortsatt samarbeid med våre allierte og et nært samarbeid med de andre nordiske folk. Formone for dette samarbeid kan ikke fastslås nå, men jeg tror ikke Norge vil oppgi sin stilling blandt de forente nasjoner for å vende tilbake til den gamle nøytralitetspolitikken. Vi kan trygt si at Norge har et godt navn i verden i dag. Det skyldes motstanden hjemme og vår krigsinnsats ute. Det er få ting som gløder meg mer enn å se uttalelser i aviser og tidsskrifter i hele den fri verden som forteller om beundring for det norske folk og dets kamp.

Det har vært av stor betydning for Norges stilling ute at vi har vært i stand til å finansiere hele vårt arbeid ved hjelp av våre egne midler og at vi ennå har vært i stand til å holde vedlike våre utenlandske lån. Grunnlaget for våre finanser er naturligvis inntektene av handelsflåten, men det ville være en misforståelse å tro at regjeringen har brukt opp disse inntektene. Vi har hittil bare brukt den del av overskuddet som svarer til hva skipsfarten før krigen ville betalt i skatter og avgifter. Gullbeholdningen har vi ikke rørt.

Statsministeren sa til slutt: I disse 3 årene mens vi har arbeidet her ute har den nye orden herjet hjemme. Den nye orden, det betyr plyndring, løgn og terror. Det siste er at frie norske arbeidere blir tvangsutskrevet til å arbeide for tyskerne. Fienden bruker en liten klikk som er hentet fra nasjonens bunnfall som sine redskaper, og ordet quisling er på alle sprog blitt kjent som betegnelse for den som forråder sitt land og går i fiendens tjeneste. Aldri har et litet demokratisk folk vært utsatt for en så grusom og nederdrettig undertrykkelse. Ja, det er i sannhet hårde tider for det norske folk, men det er også en stor tid i vårt folks historie. Undertrykkelsen har utløst en motstand som har sveiset alle nordmenn sammen og som med rette har vakt hele verdens beundring. Det er oss en glede at ingen har latt seg forlede til uoverlagte og desperate handlinger, selv om fristelsen må ha vært stor. I dag etter 3 års krig vil vi minnes alle dem som ga sitt liv for fedrelandet, de som falt som stridende, sjöfolkene og alle de gode nordmenn som er blitt henrettet eller pint ihjel i fengslene. Våre tanker går til de tusener som vansmekter i tukthus og korsontzasjonsleirer og til alle dem som sitter igjen og bare kan vente. Vi har alle slekt og venner blandt dem, og våre tanker er med dem dag og natt.

Det er ikke regjeringens oppgave å bestemme etter hvilke linjer Norge skal styres i fremtiden. Det vi kan gjøre er å forberede gjenreisningen så langt det lar seg gjøre her ute. Så snart landet er blitt fritt igjen, vil regjeringen innlevere sin avskjedsansøking til Kongen, og vi håper at det deretter vil bli dannet en samlingsregjering fra det bredest mulige lag i folket. Vi har vel alle et fremtidens bilde av Norge i vårt sinn, et land hvor et fritt folk kan leve i gode og jevne kår, og en ting er sikkert, fremtidens Norge vil bygge på folkestyrets faste og prøvede grunn.

vvv vVv vVv

TUNISIA. Den 8. arme høster nå fruktene av gjennombruddet ved Wadi-Akari: Maharis, 35 km. syd for Sfax, ble inntatt fredag. 2 tankslag fant sted mellom Maharis og Sfax, hvorefter Sfax ble erobret lørdag morgen. Framrykningen fortsatte og den 8. armers fortropper står nå i forstedene til Sousse.

På Midtfronten er Fonduk, Pichon og Osseltilia erobret. Britiske og franske styrker har brutt seg gjennom fjellpassene ved Fonduk og har erobret Kairouan. Noen mil lengre syd har amerikanerne og franskmennene prisset seg gjennom Faid-passet og sprer seg utover slettene mellom Sfax og Sousse.

Lengst i nord har den britiske 1. arme fornyet sine heftige angrep mellom Mateur og Medjez el Bab og von Arnims avdelinger presses systematisk tilbake.

Den allierte luftoffensiv pågår med kraft over hele fronten. På 2 døgn er 85 fiendtlige fly skutt ned, deriblant 61 transportfly. Under de omfattende operasjoner ble det også rettet et angrep mot den italienske flåtehavn La Maddalena på Sardinias nordkyst. Den tunge krysser "Triest" på 10.000 tons ble senket. Krysseren "Gorizia" fikk fulltreffer. Krysserne var de 2 eneste gjenstående av Italias tunge kryssere. Svære britiske bombestyrker angrep søndag Palermo.

VESTEUROPA. Duisburg var hovedmålet for det britiske flyvåpens angrep natt til lørdag. - En tankbåt er senket ved norskekysten og minelaggingen av fiendtlig farvann er fortsatt.

På et møte i Essen ble den engelske bombing i Tyskland behandlet. Gøbbels, Ley og Axmann var tilstede. Ley innrømmet at Tyskland ikke kan ta represalier. Die Luftwaffe kan ikke greie alt. Den eneste trøst som ble gitt var at bombingene kostet England mange penger. - Den kjente tyske teolog von Harnack er hengt etter personlig ordre av Hitler, for sin deltagelse i sammensvergelsen i Berlin.

RUSSLAND. Nye tyske angrep er slått tilbake syd for Balaklea. Russerne holder brohodene ved Donets.

RESULTATER OG UTSIKTER: Begivenhetene på den Tunesiske krigsfront utvikler seg i et dramatisk tempo. I de siste 3 døgn er aksens tilføyset det ene harde slag etter det annet. Dens tropper befinner seg på full og uordnet retrøtt mot det nord-østlige Tunisia, hakk i høl forfulgt av de allierte, som slutter ringen om den stadig hårdere. All organisert motstand fra aksens side er opphørt langs en linje syd for Sousse - Kairouan og Rommels syd- og sontralfrent har styrtet sammen under det vold somme koordinerte trykket fra de alliertes luft- og markstridskrefter. Hele den sentrale del av den Tunesiske krigsskueplass er nå så godt som helt og holdent under alliert kontroll og slaget om det smale brohode Tunis- Bizerte forestår. Restene av de tysk-italienske armeer flykter over hals og hode mot fjelltraktene som beskytter dette.

Det er usannsynlig at Rommel organiserer noen motstand ved Sousse. Han fortsetter sannsynligvis til traktene ved Enfidaville. Her kan man vente at Rommels og von Arnims styrker vil by forbitret motstand langs en linje Enfidaville nordvestover til kysten vest for Bizerte. I disse kraftige stillinger i fjellene kan nok tyskerne og italienerne holde den allierte framrykning stangen en tid. Man antar at Rommel kommer til å miste mellom 50. og 60 tusen mann innen det lykkes ham å forene sine styrker med von Arnims. - Fra trakten øst for Cap Serrat over Medjez el Bab og Bou Arrada til Hamamet-bukta holder aksens en linje på bare 150 - 200 km. Aksens har bare en oppgave: Å selge seg så dyrt som mulig. Den hårdestenötten å knokke blir sikkert Bizerte. Den er blitt betegnet som Middelhavets sterkeste festning nest etter Gibraltar. Franskmennene regnet i sin tid med å holde den med 25.000 mann. De allierte regner med at Bizerte skal skaffe dem vanskeligheter. Før kampen om Bizerte begynner må de alliertes tunge artilleri bringes i stilling i fjelltraktene som dekker forterrenget til byen.

MONTGOMERYS DAGSORDRE SÖNDAG: "Den 20. mars sa jeg til dere: 3 ting skal vi gjøre. Fienden skal nedkjempes ved Maroth. Det ble fullført den 26. mars. Vi skal slå oss igjennom ved Gabes. Det skjedde den 6. april. Vi skal rykke nordover og innta Sfax. Det har vi gjort i dag. Nå sier jeg: Fram mot Tunis. Kast fienden på sjöen". - Montgomery er irrer og full av irske innfall. Historiene om ham er utallige og meningene om ham er svært forskjellige. Noen sier han er umulig å ha med å gjøre. Han er uhöflig, lunefull og barsk. Churchill har sagt at han er en stor general, en Cromwellsk personlighet. Den 8. arme betrakter ham som en halvgud. Han er ofte tverrsikker og djerv i sine uttalelser, men både tilhengere og kritikere er enige om at han sjelden har tatt munnen for full.

vVv vVv vVv

Tre år er gått siden tyske tropper steg i land i Norge. Overfallsmennene møtte energisk motstand og den skulle ha blitt hvassere, hvis det i tide var truffet forberedelser. Til tross for at forsvaret ble improvisert tok det 2 mndr. for den tyske krigsmakt å bryte det ned. Vår Konge og vår regjering forlot Norge da fortsatt kamp viste seg nytteløs. De falt ikke derfor til fote. Kong Haakon fulgte fra første stund en klar linje. Hans personlige innsats ble av avgjørende betydning for utviklingen. I en vanskelig situasjon tilfaller ledelsen den som ser klart hva som skal gjøres og besluttsomt forfølger sitt mål. Kong Haakon samlet med sin faste holdning det norske folk omkring sin person. Han legemliggjorde dets frihetsvilje.

Forbrytelsen mot Norge var et perfekt eksempel på den moderne tyske teknikkens skamløshet, men også på dens svakhet. Quisling symboliserer for alle tider den hensynsløse, skruppelløse og erclyst som i mer enn et land har gjort seg til nazismens villige redskap. I de internasjonale forbytelsers kalender er 9. april 1940 en merkedag. Overfallet på Norge skjedde uten undskyldninger og uten formildende omstendigheter. Skjønt von Ribbentrop har gjort sitt beste for å føre verden bak lysot med den løgn at Tyskland roddet Norges nøytralitet ved å forhindre en britisk invasjon, er dog alle fakta fremlagt og dommen er avsagt. Roosevelt har tolket innholdet av den fatale dag slik: "Den som ikke er sikker på hvorfor vi kjemper i denne krig bør sette seg inn i forholdene i Norge. Det bør også den gjøres som lever i den falske tro at denne krig kunne unngås, og samme råd bør den følge som tviler på at demokratiet kommer til å seiro. I Norge som er beseiret men dog ubeseiret, kan alle og enhver få uttømmende svar".

Det er en hård tid Norge har gjennomlevet. De tyske overfallsmenn har gått fram etter sin sedvanlige metode. Den heter vold. Halvannet hundre nordmenn er skutt. Tusenvis av medborgere er kastet i fengsel eller internert i konsentrasjonsleire. Mange av dem er underkastet en opprørende behandling. Hele befolkningen ligger under en alvorlig mangel på lovnetsmidler. Masser av landsmenn er sendt på tvangsarbeid til Tyskland. Tusenvis er jaget ut av sine hjem for at de kunne stilles til tyskernes forfølgning. Den arroganse som vi behandles med er utalelig.

Intet av alt dette har formådd å få det norske folk til å gå under åket. Den kamp vi har ført har resultert i at vi er stanset sammen slik at det norske folk i dag dannet en eneste, homogen blokk. Det lille antall forrødere er for tid og evighet skilt fra dem som engang var deres landsmenn. De som svok er dømt til å gå under.

Det som Norge har gjennomgått under denne hårde hjemsøkelse skal vise seg å være et fornyelses og gjenfødelses bad. Norge skal gå ut av kampen som et folk som har bestått prøven. Det har tiltvunget seg aktelse og kjærlighet blant alle nasjoner som setter frihet og rett høyt og der den grå hverdagens kamp for disse ovåge verdier regnes til de handlinger som menneskehetens skylder sin takk. Disse harde kampene er de osser hvor slagget skilles ut og stålet herdes. Med den kraft som hårdt vunne seirer gir kommer vi til å bygge opp vårt land og vår stat når seiren er vunnet.

Det er ikke en skygge av tvil om at Norge igjen skal innta sin plass blant verdens frie nasjoner. Landet skal ikke få sin frihet tilbake som en gave av de stormakter hvis allierte vi er. Vi har kjempet vår kamp på havet hvor vår handelsflåte er en stormakt, på utofronten med hær og flyvåpen og på hjemmefronten, en kamp som har lagt retten til frihet og selvstyre i vår egen hand.

Det skal i sin tid gå opp endog for de tyske overfallsmenn hvor skjebnesvangert kortsynt den "statskunst" var som angrepet på Norge var et utslag av. Det skal vise seg at disse som regner bare med voldsmakt overser den sterkeste av de faktorer som virker i begivenhetenes forløp: den moralske. Når et folk kjemper for frihet og rett, er det uovervinnelig. Overfallsmennene skal innse det den dag de må forlate den jord som de med vold har betrått. De skal i lange tider etterpå forbanne den ledelse som drev dem til slike skjebnesvangre foretak.

Tankene går ikke lengre i så høy grad tilbake til det som hendte 9. april 1940 som framover mot den kommende frihet. Den ligger allerede i luften. Vi ser den nye dags gryning i øst. Vi kjenner det kjølige, friske luftdrag som varsler solens oppgang. Voldsmakten skal som eventyrets troll flykte for dens stråler.

vvy vvv vvv

TUNISIA. Den 8. arme har erobret Enfidaville og støter videre langs kystveien mot Tunis. Sammen med den 1. arme har den kampkontakt med aksetroppene langs hele den 50. km. lange linje mellom Enfidaville og Djebel Bou Hadjar. På begge sider manøvreres tropper og kanoner i stilling til det sammenstøt som ventes. Det er tatt over 400 fanger.

Tyngdepunktene i operasjonene er for øyeblikket henlagt til frontens nordre og sentrale avsnitt. På de alliertes nordfløy har 1. arme drevet aksetroppene tilbake fra strategisk dominerende høydestrekninger vest for Medjez el Bab og nærmer seg dette viktige jernbane- og veiknutepunkt. Nord for byen er det tatt over 200 fanger. Et heftig slag utkjempes omkring jernbanestasjonen Sidi Nsir, halvveis mellom Beja og Mateur. Lengre syd har amerikanere og franskmenn etter å ha erobret Djebel Mansourmassivet støtt fram i retning mot Pont du Fays, hvis belæring forestår. Byen Djebel Mansour er erobret.

General Andersons sydlige fløy står ca. 40 km. nord for Kairouan.

DE ALLIERTE LUFTOFFENSIV i Middelhavsområdet er fortsatt med masseraider mot krigsviktige mål i nord- og Syd-Italia, på Sicilia, Sardinia og i Tunisia. Store for- masjoner av allierte bombefly med baser i Storbritannia, på Malta og i Afrika har samarbeidet under en av de heftigste angrepsserier mot aksens Middelhavsbaser som er forekommet siden krigens begynnelse.

Svære styrker av 4 motors bombefly tilbakela natt til onsdag den nesten 2.500 km. lange vei fram og tilbake mellom Storbritannia og Italia. Mengder av spreng- og branbomber ble kastet mot den italienske orlogshavn Spezia.

I det sydlige Italia er Napoli, Crotone, Consenza og andre mål angrepet av flyvende festninger og Liberatorplan. På Sicilia er flyplassene ved Castell Ventrano og Milo bombet samt krigsviktige anlegg i Palermo, Catania, Marsala, Messina, Trapani og Porto Empedocle. Flyplassene ved Elmas og Monserratto på Sardinia og ved El. Auila og Tunis i Tunisia er bombet. Fly fra Malta har angrepet flyplassene på Pantalarlia. Et stort fiendtlig krigsskip er sprengt i luften av bombefly utenfor Sicilia.

Churchill omtalte for første gang onsdag i Underhuset reorganiseringen av samtlige allierte flystyrker i Middelhavet. Den betraktes i London som innledningen til en voldsomt forhøyet luftoffensiv mot aksens gjenstående fotfeste i Afrika.

RESULTATER OG UTSIKTER. Den allierte luftoffensiv ventes nå å dominere operasjonene, mens landstyrkene samler seg til angrep og søker etter de svakeste punkter i forsvarsringen om Tunis og Bizerte. Siden angrepet på Mareth-linjen har de allierte tatt over 30.000 fanger, derav 7.000 tyskere, og man regner at aksens ca. 200.000 mann innenfor forsvarsringen. En krigskorrespondent sammenligner aksestillingene med en godt lukket østers som det allierte flyvåpen og artilleri er i ferd med å åpne.

VEST-EUROPA. I går natt rettet det britiske luftvåpen et kraftig angrep mot Stuttgart. Stuttgart er et viktig trafikknutepunkt mellom Tyskland og Italia. Byen har store fabrikker som fremstiller dieselmotorer og presisjonsinstrumenter for fly. I går var det omfattende jagerfly-angrep mot kommunikasjonene i Nordvest-Tyskland, Nord-Frankrike og Belgia. Danzig og Königsberg er bombet av russiske fly, Königsberg 3 ganger på 5 netter. Paris's sentrum er sperret for all fransk trafikk i anledning av en konferanse mellom et stort antall tyske offiserer. Konferansen behandler forsvaret av det europeiske fastland. Tyskerne kunngjør at sivilpersoner skal evakueres fra Cherbourg og Dieppe.

RUSSLAND. Russerne har hatt lokal fremgang i Kuban-området, i øvre Donets og på midtfronten.

DE NASJONALE ARBEIDSSINNSATS.

"Som anført i vår meddelelse om den "nasjonale" arbeidsinnsats er det etter hånd en blitt klart at den utelukkende skal tjene til å skaffe hjelpetropper til den tyske Wehrmacht. Størstedelen av de som utskrives blir anbragt i arbeid ved tyske militære anlegg under ledelse av Org. Todt. Noen er likefram sendt til treningsleir hvor de er blitt iført tysk uniform og satt under tysk befal. Andre igjen er sendt ut av landet.

Etter at dette er blitt kjent, ble parolen om at alle skal nekte å møte, hva enten det gjelder innkallelse til arbeidskontor, til møtested for avreise eller arbeidsplass, sendt ut.

Det er også påbudt en bedriftstelling, og meldingene skal være innsendt innen 20. april.

DET ER ENHVER NORDMANNS PLIKT Å STILLE SEG SOLIDARISK MED DEM SOM NEKTER Å MÖTE. DERFOR MÅ INGEN BEDRIFT ELLER ARBEIDSGIVER SENDE INN MELDING ANGÅENDE BEDRIFTS- TELLINGEN.

vvy vvv vvv

TOTALMOBILISERINGEN - NAZISMENS DÖDSKAMP.

Nazismens samfunnsoppfatning kan, sammenfattet i en enkel formel, uttrykkes på følgende måte: Det finnes ingen politisk, militær, økonomisk eller sosial vanskelighet som ikke kan mestres ved vold eller organisasjon. Ifølge denne doktrine blir nå Europa "totalmobilisert". Den nazistiske herrementalitetens fordringer kjenner ikke lenger noen grenser. Der Führer har bekjentgjort at "fremmede folks liv ikke lenger kan skånes". Vi vet hvordan de fremmede folks liv er blitt skånet. Daglig har de tyske eksekusjonspeletonger demonstrert nazistenes "skånsomme" politikk. Nå er det slutt med silkehanskene, det er Führerens ønske. Den veldige russiske offensiv og anglo-saksernes truende oppmarsj banker på alle porter i "festningen Europa", og der inne i festningen sitter det jagede dyr. Det er grepet av skrekk. Det er vilt.

Under tidligere kriger har den beseirede som oftest hatt en sjangso. Under nye betingelser har han kunnet leve videre. Nazismen gir ingen mulighet for fortsatt liv etter nederlaget. Derfor samler den seg til en siste og ytterste kraftanstrengelse. Vold mot over 400 mill. mennesker, organisert av et fryktelig, brutalt maktapparat som skal gjøre det umulige mulig. Det er hensikten med Europas totalmobilisering. Man må først riktig fatte hva det er som skal skje. Det er ikke lenger spørsmål om mobilisering av våpenføre eller av utnyttet, brukbar arbeidskraft. Det er spørsmål om inngrep i utallige millioner menns og kvinners eksistens av en slik rekkevidde at noe lignende aldri har forekommet i verdenshistorien. Og maskiner, verktøy, innretninger for slike formål som ikke ansees livsviktige, alt skal ofres til den tyske krigsgud og tjene nazibandittenes desperate døds kamp.

I de okkuperte land skal arbeidsplikt gjennomføres for alle menn og kvinner uten forskjell på yrke og utdanning. Derved skal der Führer ikke lenger skåne de fremmede folks liv. Det er ennå ikke klart hva han mener med det. Kanskje skal de beseirede folks våpenføre menn mobiliseres til spesielle tjenester for den tyske armés regning, kanskje skal de bare få arbeid på farlige steder, ved eller foran fronten, eller bak kamplinjen. Hvordan nordmenn, franskmenn, hollendere, belgiere og jugoslaver og andre skal kunne gløde seg over dette ærefulle oppdrag, med hvilken henførelse de kommer til å skille seg fra sine oppgaver, det kan man lett forestille seg. Men man kan også la fantasien løpe videre. Hvilke metoder, hvilke voldsmidler må man bli nødt til å gripe til for å tvinge millioner av mennesker av fremmed nasjonalitet til tjeneste mot seg selv, til fordel for dem de hater? Det er nok ingen tvil om at de bevegde vakter kommer til å skape disiplin og orden. Men med hvilke midler? Hvilken grad av voldsutøvelse kommer til å bli nødvendig? Det får verden først vite etter krigen.

Vanviddet i et slikt system overstiger nesten menneskelig fatteevne. I Tyskland har man hittil hatt mellom syv og ti millioner tvangsarbeidere og krigsfanger som arbeider for den nasjonalsocialistiske krigen, ofte under umenneskelige forhold. Nå skal ytterligere flere millioner settes i arbeid innen selve Tyskland og bak frontene, eller til og med innen arméen. Og alle disse mennesker hater nazistene sterkere enn det noensinne tidligere er blitt hatet i Europa. Slike mennesker kan tvinges til arbeid bare med vold og terror, straff og sult. Derved oppdras 10 eller 20 millioner tvangsarbeidere til vanvittig, uslukkelig hat. Hva kommer til å skje hvis disse mange millioner mennesker i Tyskland, samt ved og bak fronten merker at det grep av vold og organisasjon som nazistene holder dem i, begynner å slappe av? Kommer de da rolig til å vente på at deres plageånd slipper dem løs og sender dem hjem? Nei, de kommer aktivt til å gripe inn i de aktive begivenheter i Tyskland og i alle de okkuperte land. Nasjonalsocialistene fostrer i sitt eget land og på selve slagmarken en fjerde kolonne av gigantiske dimensjoner.

Denne fjerde kolonne kommer en gang til å gå til aksjon mot nazistene. Men sikkert ikke før nazistenes maktmidler ved fronten holder på å ebbe ut, og bare under forutsotning av at nazismens motstandere seirer ved frontene. Da kommer imidlertid plutselig nazistenes maktmidler ikke lenger til å rekke til, hvorken for fronten eller mot de mange millioner utenlandske arbeidere som bare venter på det øyeblikk da de kan handle.

En senere tids historieskrivning kommer sannsynligvis til å konstatere at nasjonalsocialismen ved Europas totalmobilisering begynte å grave sin egen grav.

TUNISIA. Stillingen er stort sett uforandret på alle frontavsnitt. De alliertes trykk mot aksens styrker tiltar langs hele fronten. Aksens konsentrerer sine forsvarsstyrker i de 3 avsnitt som den holder rundt Bizerte og Tunis. På den 8. armés front fortsetter patruljevirkningen. De franske tropper som kjemper på Enfidaville-linjens vestre fløy har fullstendig eliminert den utbuktning av fronten som strakte seg fra Enfidaville til Medjez el Bab. De trykker fram i Djebel Sersouf området syd for Pont du Fahs.

Ettor å ha avvist alle tyske angrep i nordavsnittet har de britiske tropper fortsatt sin fremrykning mot øst og erobret nye stillinger.

DE ALLIERTE LUFTOFFENSIV. I Middelhavet er fortsatt med omfattende bombetokter mot aksens flyplasser, transport og havner samt over frontområdene i Tunisia. Flyvende festninger rettet angrep mot dokkene i Palermo på Sicilia, hvor det ble oppnådd treff på 4 skip, på kraftstasjonen og andre mål i dokkområdet. Utenfor kysten av Tunisia ble 2 destroyere senket av bombefly. Videre er det rettet angrep mot Bizerte, Ferryville, Catania, Tunis og Napoli. Dagens kommunike sier: Allierte jagere kom i går over en stor formasjon fiendtlige transportfly utenfor Tunisiakysten. 56 av dem og 16 av de eskorterende jagere ble ødelagt. Allierte bombefly fortsatte i går angrepene mot fiendtlige mål på Sicilia, Sardinia og i Tunisia. I samtlige gårsdagens operasjoner i Middelhavsområdet ble 86 fiendtlige fly ødelagt. De allierte tapte 11 maskiner. Britiske bombefly med basis i Storbritannia rettet i natt et kraftig og konsentrert angrep mot den italienske flåtestasjon i Spezia. 1 bombefly gikk tapt.

Det britiske luftfartsdepartement melder at siden angrepet på Marethlinjen er det skutt ned 519 aksefly i Middelhavsområdet, og nesten dobbelt så mange er skadet på bakken. De allierte har tapt 185 maskiner.

ADMIRAL CUNNINGHAM uttaler: Den britiske flåte er forberedt på å knuse ethvert forsøk på å evakuere fra Tunisia. Hver eneste natt er det sammenstøt mellom våre og fiendtlige motortorpedobåter utenfor kysten av Tunisia. De allierte har hatt 10 1/2 million tonn tonnasje i virksomhet under tilførselene fra Gibraltar til Nord-Afrika. En natt var det en million tonn i sjøen. Det samlede tap er 2 1/2 % og det er helt tilfredsstillende. Fienden er imidlertid blitt påført meget alvorlige tap. Det er over en måned siden at mellom 1/4 og 1/3 av aksens tonnasje var senket, og i dag er det ennå mer. Britiske ubåter har hatt en meget god periode i de siste 3 uker.

Den sjømilitære kronikør skriver: Senkingen av 2 italienske destroyere i en nattkamp har sin store betydning, da det bare er om natten de fiendtlige sjøstridskrefter kan ha håp om å gjennomføre sine operasjoner i streket ved Sicilia. Farlige som slike operasjoner er for fienden må de likevel ikke sammenlignes med den risiko som en masse-evakuering fra Tunisia til Sicilia vil føre med seg. Ikke bare ville det bli mange flere mål å skyte på, men den britiske flåte vil være ferdig til å angripe utenfor Afrikakysten.

VEST-EUROPA. Det europeiske fastland utsattes natt til lørdag for voldsomme angrep fra luften av tunge bombefly stasjonert i Storbritannia og Russland.

500 britiske langdistansefly deltok i en dobbelraid mot Skodaværkene i Pilsen i Tsjekkoslovakia og industribyene Mannheim - Ludwigshafen i det sydlige Tyskland.

Forut for dobbelraidene gikk gjentatte angrep mot mål langs den franske kyst og de etterfulgtes av intense dagraider mot bl.a. Abbeville og Bremon. De alliertes dag- og nattangrep har økt til en fryktelig tornado, heter det i en melding.

De foreløpige rapporter fastslår en fryktelig ødeleggelse innenfor målområdene. Sovjetrussiske bombefly angrep samtidig mål i det nordøstre Tyskland. Fra øst og vest øses bomber i stadig stigende entall over de tyske og tyskkontrollerte krigsindustrier.

Det samlede tap under dobbelraidene var 55 fly.

Skodaværkene fremstiller bl.a. panservogner, kanoner, granater og flymotorer. De har en arbeidsstokk på 30.000 mann.

Mannheim er sentrum for krigsviktig industri, bl.a. fremstilling av dieselmotorer og annen utrustning for ubåter. Den er nå bombet 59 ganger siden krigens utbrudd.

Det amerikanske hovedkvarter i London melder: En betydelig styrke tunge bombefly angrep lørdag i dagtimene den meget viktige fabrikk for fremstilling av

Focke-Wulf fly i Bremen. Over 50 fiendtlige fly ble skutt ned av bombeflyene. 16 bombefly savnes.

Halvparten av fabrikkene ble enten ødelagt eller skadet.

Ubåtstasjonene i Lorient og Brest er angrepet av amerikanske bombefly. Flere fiendtlige jagerfly ble skutt ned. Dokkene i Le Havre og Brest er angrepet av britiske bombefly.

Norske flyvere har deltatt i dagangrep og skutt ned 4 tyske jagere.

Den italienske flåtestasjon Spezia var målet for et kraftig og konsentrert angrep av britiske fly i natt. 1 bombefly savnes. Spezia er Italias største flåtestasjon, og en av Italias største våpenfabrikker ligger også der.

I dagslys i går angrep britiske jagerfly dokkene i Dieppe og i skumringen angrep bombefly tyske flyplasser i Pays og i Coutres i Frankrike. 2 britiske fly gikk tapt under disse operasjoner. I går natt angrep britiske jagere mål i Nord-vest Tyskland, Holland og Frankrike. Britiske bombefly hadde oppmerksomheten rettet mot kraftstasjoner ved Paris. Fiendtlige færvann ble minelagt.

Times skriver at luftoffensiven mot Tyskland og tyskokkupert område er i ferd med å nå et nytt høydepunkt. Til de undertrykte folk bringer angrepene et håpots budskap, skriver Times. Etter angrepet på Skodaværkene er det bare et viktig industriområde i tyskkontrollert område som ikke er bombet, nemlig Øvre Schlesia.

RUSSLAND. På østfronten slo russerne i går tilbake nye angrep i Kuban, der tyskerne forsøker å holde fast på det de ennå har tilbake. 1400 tyskere falt i går. På et annet sted ble 2 tyske infanteriregimenter slått tilbake med store tap. Tyskerne har i alt tapt over 6.000 mann under 3 dagers kamper i dette område. 25 tyske fly ble ødelagt i Kuban-området i går. Russerne har økt sine anstrengelser for å drive aksstyrkene ut av Kuban. Tyskernes hold på Kuban-området begynner allerede å svikte, og de har ikke råd til å miste noe av det. Novorossisk må holdes.

FREDSFÖLER? En melding fra tysk telegrogrambyrå offentliggjort i alle Madrid-avisor sier at Berlin ser med velvilje på den tale der den spanske utenriksminister grev Jordana tilbød enhver hjelp Spania kunne gi til gjenopprettelse av verdensfreden. Etter Jordanas tale sa den amerikanske utenriksminister Cordell Hull at fred bare var mulig på Casablanca-konferansens betingelser, nemlig aksmaktens betingelsesløse overgivelse.

BELGIA. Mange brev fra alle deler av Belgia og fra alle samfunnsgrupper, som tross alt når fram til London, taler bare om en ting: Hva skal vi spise? Det er som en psykose. Lovnettsmiddeletssituasjonen er meget, meget alvorlig. Man regner at et menneske trenger 2850 kalorier pr. dag. De offisielle rasjoner i Belgia inneholder nå 1850 kalorier. I realiteten fins rasjonene bare på papiret og belgierne får i gjennomsnitt ikke mer enn 800 kalorier. Dødeligheten stiger, sykdommene tiltar. Værst er det naturligvis for barna. Dødeligheten for barn under 1 år er steget med 50%, og for tidlige fødslene blir stadig tallrikere. Tuberkulose, rakitis, anemi og hudsykdommer herjer fryktelig da ingen har noen motstandskraft. Det eneste som ikke er brutt er motstandskraften mot okkupasjonsmakten. Alle yter en beundringsvordig motstand, ikke minst de belgiske arbeiderne. Belgia er også det land som har flest illegale aviser. Det er fantastisk å se hvorledes man under full okkupasjon diskuterer alle spørsmål - mon først og fremst naturligvis framtiden.

NORGE. I strid med alle tidligere forsikringer har tyskerne begynt å sende tvangsutskrevne nordmenn til Tyskland. En kontingent tvangsmobiliserte ble allerede i forrige uke sendt ut av landet og man må frykte for at dette bare er opptakten til en omfattende eksport av norsk arbeidskraft.

Det er ingen tvil om at utskrivningen til Org. Todt-Speer og deporteringen til utlandet står i den skarpeste motsetning til Haagkonvensjonens bestemmelser. Dir. Guldberg som forestår den administrative side av utskrivningen, uttaler bl.a. at når folk ikke vil høre, så får de føle og "jeg vil en gang for alle fastslå at nå er det alvor."

Det blir stadig tydeligere at den vesentlige hensikt med utskrivningen er å få full kontroll over all vernepliktig norsk ungdom, og at arbeidsmobiliseringen inntar en viktig plass i de tyske anti-invasjonsforberedelsene.

Stockholm radio opplyste i går at nasistene i Norge har avslått et tilbud fra Sverige Røde Kors om å ta vare på jødiske familier i Norge foruten en del syke norske barn. Tilbudet ble fremlagt for nasistenes komité for innkvartering av jøder i Norge. Hva de syke barn angår, svarte nasistene at såvidt de visste var det ingen mangel på sykehus for sivile i Norge.

SERIELDING: 1. Se opp for den røde hesten. 2. Lov det frie Norge.

vvv vVv vvv

NASI ØDELEGGER DEN NORSKE PRESSE.

Nasistenes ødeleggelse av den norske presse fortsetter. Morgenbladet og Dagbladet har fått ordre om å legge ned, Norges Handels- og Sjøfartstidende skal omlegges til Økonomisk uketidsskrift og Pressedirektoratet har utsett nye sjefredaktører i Morgenposten ("Svært") og Nationen. Sjefsbyttet i Morgenposten trådte i kraft mandag 12. april. Den nye redaktør er N.S. medlem.

Pressedirektoratet meddelte samtidig at det forestår sammenslutning av norske provusaviser i stor stil. Avisenes styrever er blitt beordret til straks å sende inn utredninger om den økonomiske stilling. Kulturdepartementet skal ta stilling til spørsmålet om hvilke journalister som skal få fortsatte i sitt yrke. "Opprensning" eller rasering er innholdet av de nye direktiver. Av de 230 dagsaviser som utkom før krigen gjenstår nå mindre enn 100. Det første forbud rammet kommunistenes avis, Arbeideren. Allerede høsten 1940 kom turen til Arbeiderbladet. En måned senere fulgte Tidens Tegn, 1ste Mai, Bergens Arbeiderblad, Bergens Aftenblad og mange, mange andre har vandret samme vei. De som ikke er blitt forbudt er blitt åndelig ekspropriert. Kontrollen over dem ligger helt i okkupasjonsmaktens hender.

Offisielt blir forholderegionene mot pressen motivert med papirmangelen, og det kan ikke nektes at det er blitt knapt om denne vare i det tidligere papireksportlandet Norge. Papirmangelen er dog ikke det avgjørende. Vi fester oppmerksomheten på den meget papirkrevende, men fullstendig interesseløse flora av partiblad og partitidsskrifter som er oppstått i den tid N.S. har sittet ved makten. Norsk Arbeidsliv skryter av å ha et opplag på 250.000.

Ensrettingen av Nationen, bondepartiets hovedorgan, fortjener en særskilt omtale. Styret i Nationen har mottatt følgende skriv fra Pressedirektoratet: "Fra og med mandag den 12. april konstitueres Olav Eide junior som sjef for Nationen. Beslutningen er fattet av ministerpresidenten med tilslutning av minister Fretheim, styrets formann, Erling Björnson samt de tyske myndighetene. Beslutningen er definitiv".

Avisens tidligere leder, redaktør Aadahl har vært "permittert" siden januar 1942. Da han har satt seg imot å få en vikar som er medlem av N.S., er han blitt avskjediget for godt. Redaktør Eide er nylig vendt hjem fra østfronten.

Thorvald Aadahl var før krigen ansatt som den mest tyskorienterte av alle journalister i ledende stilling. Allerede under forrige verdenskrig la han for dagen sine sympatier for Tyskland og kom derved i motsetningsforhold til størsteparten av den norske presse. Han var også konsekvent i sin kjærlighet til Tyskland. Nasismens frammarsj var vel en påkjenning for hans følelser, men han gjorde sitt beste for å "forstå" og forklare bevegelsen. Han fikk ord på seg for å være nasianløpen, men noen quisling var Thorvald Aadahl ikke. Når han nå er avskjediget, har Tyskland mistet sin mest trofaste venn i norsk presse.

I det okkuperte Norge har avisemannens yrke fra første stund vært risikabelt. De fleste kjente journalister har tilbragt kortere eller lengre tid i fengsel. Mange er ilagt langvarige og hårde straffer etter den værste knæblings og terror - "lovgivning", og mulktene har haglet over den som våget å skrive et anstendig ord. Det som i denne stund fins igjen av den norske pressen taler med fremmed tungemål og redigeres under kontroll av undertrykkernes vaktbikkjer. Men lesere må den riktignok skaffe seg ved tvangsabonnement og iantokter ved tvangskontingenter.

Det er smertelig å være vitne til ødeleggelsen av vår frie og gode presse med dens stolte tradisjoner, men den dag kommer da den skal gjenreises. Inntil det kan skje håper den illegale presse å kunne gjøre sin dobbelte oppgave: å holde almenheten underrettet om det som skjer og å bevare og styrke folkets immunitet overfor den nasistiske pest.

DITT BARNs FRAMTID?

Han så små barn bli opplært i blodtørstighet og løgnaktig vitenskap. Han så unge piker fra 14 år og oppover bli lært at deres eneste plikt var å føde barn for hitler, i eller utenfor ekteskap. Han så at de unge piker som var oppdratt i nasiannd fra de var bitte små, var helt klar over den oppgave det nye Tyskland tiltenkte dem og ikke forstod at kvinner også kan ha andre oppgaver i livet. Han så barn bli opplært i å spionere på sine egne foreldre, sine naboer og venner. Han så beviset for sannheten av den kjente nasileder Dr. Leys ord: "Vi begynner med gutten når han er tre år gammel. Straks han begynner å tenke putter vi et flagg i novene hans - og siden slipper vi ham ikke før han dør, enten han liker det eller ikke."

Det er klart at en ungdom som ikke kjenner annen form for tilværelsen, den liker det. Den tyske pedagog Peter F. Wiener som for tiden oppholder seg i England, utvikler dette i en bok "German with Tears". Han legger til: "Det nytter ikke å si at "det er synd på denne ungdommen". Ungdommen er henrykt den. Den er oppdratt i denne læren, den kan ikke annet og den nyter den. Hvilken gutt vil ikke være henrykt over å få være soldat, gå med gevær og skyte? De unge tyskere mellom 10 og 18 år begriper ikke at den utenlandske ungdom kan se idealer i fred.

Ungdommen er ikke skuffet. Hitler har passet godt på den, materielt og psykologisk. Hans farverike, hule "sivilisasjon" tiltaler den. Den fryder seg, slik som barn vil, over dens dramatiske brutalitet. Ungdommen vokser opp i en mental gipsmodell og den liker det, slik det skjer med akkompagnemang av trommer, trompeter, uniformer og flagg. Den er begeistret. Det er Hitler-Jugend og Bund Deutscher Mädel som alltid soper inn mest til Winter-Hilfe.

De små vesener i brune skjorter og korte, sorte bukser ville være morsomme, hvis de ikke var så farlige. De er farlige - værre enn koleraepidemi. Det er ingen brist i rekken deres. De fryder seg over alt sammen og lengter bare etter å bli store nok til å bli med på det hele for alvor. Når en ser en avdeling av disse små guttene komme marsjerende med fjesene fordreiet så de ligner de voksne førerne, blir en reddere enn når en ser en panserdivisjon rulle gjennom gatene. De voksne skal vi bare slåss mot. Vi kan risikere å måtte leve sammen med den generasjon som i dag er gutter.

Hitler fikk størsteparten av det mannskap som nå danner hans Gestapo-bando mens karene var i overgangsalderen, eller allerede var blitt voksne. De som nå er gutter har han hatt i sin makt fra de kunne tenke. Hvis en mener at Hitlers Gestapo-ogonger nå er brutale, så bare vent til disse små kjeltringene, som er vokset opp i pöbelaktighet og overlegenhet overfor alle andre, blir store nok og blir Tysklands herrer og Gestapo! Dette er i virkeligheten en krig for å stanse lille Fritz og lille Hans. Vi kjemper ikke så meget for nåtiden som for framtiden. Taper vi så Gud bevare våre barn!

I 10 år har nasistene kunnet forme det böyelige barnesinnet uten hemninger. Resultatet er blitt en ungdom som blir det største problem etter krigen, en ungdom som ikke er innrettet på annet enn blod og ödeløggelse, som ikke har svært mange kunnskaper og meget få interesser utenfor dette felt.

Det er en slik skjebne quisling og tyskerne har tiltenkt også den norske ungdommen. Også hos oss skulle vi ha fått dette problemet, hvis tyskerne og deres norske hjelpere kunne få den tilstrekkelige tid til rådighet.

Og hvis de ikke møtte slik praktfull motstand! Det er vår lykke at de menn og kvinner som har ansvaret for vår egen ungdoms oppdragelse først og fremst har forstått det. Vår kirke og vår skoles menn og kvinner har gjort hva de kunne for å redde vår norske ungdom fra å komme inn under nasistisk innflytelse, og de som etter norsk sed og skikk skal ha det avgjørende ord når det gjelder den oppvoksende slekt - foreldrene, de har gjort det samme.

En ser i denne tiden mange eksempler på at quisling og hans folk tross den sterke motstanden vil forsøke å gjennomføre sin nasifisering av ungdommen. Vi ser også mange eksempler på at motstanden er den samme sterke og ubøyelige. Det må den være, fordi alt står på spill.

DE SMÅ STATERS FRAMTID.

De små stater har under denne krigen hatt snaren så fast om sin hals, at når mange av dem nå ser lysere på framtiden, så er det viktig å utdype innsikten om de vanskeligheter og farer som man møter når disse folk skal gjeninnsettes i sine rettigheter. Man kan ikke ta lett på dette spørsmålet, for krigen har satt hele det europeiske statssystemet i svingning. Den første betingelse er at den direkte trussel mot småstatenes framtid slås tilbake. Siden begynner rekonstruksjonen, som imidlertid må planeres i sine hovedtrekk på forhånd.

Hele livsrumideologien og dens praktiske tillempling i det okkuperte Europa viser best hvor dødelig faren har vært for de små. De baltiske stater, for å nevne et usedvanlig ondartet tilfelle, er blitt slynget fra det ene livsrummet til det annet. Man vet nå, hvis man ikke visste det før, at en slik avhengighet av totalitære stormakter medfører en overhengende risiko for utsløttelse av folkeindividualiteten. Tyskland har satt undertrykkelsen i system og her vært istand til å praktisere den i en stor del av Europa.

I de små land fins det på den annen side en opinion som ensidig betrakter nettopp småstatene som Guds beste barn, mens stormaktene anses å representere en djevelsk egoisme. Så unyanserte meninger er til skade for det fremtidige arbeid på restaurering og oppbygning. Man får mer enn nok av problemer uten å drasse på den slags klisjeer og vrangforestillinger.

Den totale krig pløyer nye og dype furer i den europeiske virkelighet. Det stortyske livsrummet har bl.a. etablert seg som en realitet, en økonomisk enhet. Hvor voldsomt denne prosess griper inn i de okkuperte lands næringsliv kommer etter hvert til å bli avslørt. Foretak og hele næringsgrener avkaffes, slås istykker eller "overtas"; varestrømmen endrer retning og arbeidskraften bortføres i babylonisk fangeskap. En slik nyordning gjøres ikke gjort i første omgang, skjönt den/sikkerlig selv vil bli rammet av den skjebne som den tiltenkte de ødelagte enheter. Faktum gjenstår, at omstøpningen er satt i gang, at grenselinjer er utvisket og at konsentrasjon prøves istedenfor desentralisasjon. Gjenoppbygningen blir tvunget til å arbeide med en virkelighet som befinner seg under omveltning og på gli. De små stater kan få en besværlig seilas i denne de gamle statssystemers krise. Av tidligere dyrkjøpte erfaringer vet man at etableringen av en internasjonal rettsorden er alt annet enn lett. Hvis man ikke har kraft og forutseenhet nok til fullstendig å bryte med storrådene, risikerer man en oppdeling i interessesfærer, hvor noen av de små statene kan komme til å ligne mer en blindtarm enn et livsdyktig organ.

Man må i diskusjonen om småstatenes livsdyktighet nøye skille agnene fra kor-net. Vi har hørt det argumentet både fra tysk og russisk hold at en stormakt ikke kan tolerere et vakuum eller et militær svakhetsbelte ved sine grenser. Det er jo også et faktum at det som ga Tyskland mot til å begynne krigen var den bristende beskyttelse, militær og politisk, som de omliggende stater hadde. Vi behøver neppe bevise om den risiko for de fredselkende og de fristelser for de aggressive som et tiltenkt offers svakheter innebærer.

Ingen stat kan nå være seg selv nok, ikke engang de store. Med en utbygning av gjensidige internasjonale forpliktelser og en samordning av de militære resurser bør derimot kunne følge trygghet endog for de små, især hvis disse segimellom bestemmer seg for et fastere samarbeid som fjerner risikoen for at de kommer til å gå ulike veier. Derved bortfaller også det usikkerhetsmomentet som større makter i nabo-skapet muligens kunne påberope seg, og odden brytes av den påstand at småstatene representerer et forlatt utviklingsstadium. Når allikevel alle er avhengige av hverandre, kan man ikke se noen grunn til at de små ikke skulle kunne leve ved siden av de store.

En slik ordning som gir småstatene sikkerhet for en utvikling av deres egenart, burde betraktes og behandles som en opprinnelse til den internasjonale rettsorden som menneskeheten aldri må oppføre å streve mot. Og retten er i vesterlandsk mening sammenkoblet med friheten. Innenfor slike stater som de nordiske, de vest-europeiske og de angelsaksiske betrakter man individets lovbundne frihet som den eneste menneskeverdige ordning. Derfor kommer den siviliserte verdens samvittighet aldri til å nøye seg med mindre enn at også folkeindividualiteten får sin frihet. Hvis ikke dette skjer, utslettes store verdier, for de små kulturer har gitt bidrag til sivilisasjonen som langt overstiger deres forholdsvise andel i folkeantall og materielle resurser.

Det fins et dokument som bør gis grunnleggende betydning for denne utvikling, og det er Atlanterhavsdeklarasjonen. De små stater har all grunn til å feste seg ved den som et håpets og fornuftens utgangspunkt for framtidens vanskelige gjenoppbygningsarbeid. Til dette arbeid har de imidlertid ikke rett til å vente detaljtegninger fra stormaktene. De bør kreve respekt og ikke glemme å tilby sitt eget initiativ.

Seierherrens nederlag.

Ifølge "Völkischer Beobachter" har tyskerne i denne krig aldri følt seg så lykkelige som da deres legioner utførte "sitt høye og hellige oppdrag i Norden" ved å besette Danmark og Norge. I denne "den nordiske hærfærdens vårstorm" fikk den germanske mytens kraft et fullgyldig uttrykk. Alt bleknet for stordåden den 9. april 1940. Den forblir alle tiders djerveste krigsforetak, preget av evighetens insignium. Det var kanskje ubetenksomt av forfatteren å sette disse ord på papirot akkurat på treårsdagen for begivenheten. Alle tiders djerveste krigsforetak har allerede sluttet i nederlag. Etter 3 års krig er Norge fremdeles et åndelig fritt land.

v v v v v v v

3761

LONDON NYTT.

De viktigste krigsnyheter i tiden 20.4 - 26.4 1943.

Mapp 9
Eksp. 26/4
Arg. 1943
O.V.
Jfr.

- 20/4. TUNISIA. Patruljevirkosomhet over hele fronten. Lokal framgang i området ved Pont du Fahs. Kerkonna øyene utenfor Sfax besatt av briterne. 112 fiendtlige fly ødelagt over Middelhavet de 2 siste døgn, derav 70 transportfly. 1500 tyskere drept i en luftkamp søndag. Palermo, Catania, Ragusa og mål på Sardinia bombet.
- VEST-EUROPA. Flyangrep fra Bretagne over Nordfrankrike og Holland til Nordvest-Tyskland. 2 fly tapt.
- RUSSLAND. 7.000 tyskere drept på 5 dager i slaget om Kuban.
- 21/4. TUNISIA. Den 8. arme angrep Enfidaville-stillingene mandag kveld. De første mål er nådd etter erobringen av Enfidaville. Mindre framstøt av den 1. arme ved Medjez el Bab. 27 fiendtlige fly, 8 allierte tapt.
- VEST-EUROPA. Britiske flyangrep mot Stettin og Rostock. Avledende angrep av Mosquito bombefly mot Berlin. Russerne bombet Tilsit. Jagerflyangrep over Nordvest-Tyskland, Frankrike, Belgia og Holland. 31 britiske fly savnes.
- RUSSLAND. Store tap for tyskerne under infanteriangrep i Kuban. Angrepe-ne slått tilbake.
- 22/4. TUNISIA. 2 store tyske motangrep på den 8. armers front avslått. Den 8. arme holder alt vunnet terreng. Tysk tankangrep mot den 1. arme ved Medjez el Bab avslått. 25 tanks ødelagt. 500 fanger. 14 fiendtlige fly ødelagt. 4 allierte savnes. Napoli bombet av svære bombefly. Ingen fly tapt. 1 akseforsyningskip senket nordvest for Sicilia.
- VEST-EUROPA. Bombefly angrep Abbeville i dagslys. 1 tysk fly ødelagt og mango skadet. 5 britiske fly savnes.
- RUSSLAND. Flere kraftige tyske angrep avslått på Taman halvøya.
- 23/4. TUNISIA. Nye kraftige motangrep på den 8. armers front slått tilbake med store tap for fienden. Voldsomme kamper over hele fronten. Fjellandsbyen Takrouna, 5 km. nordvest for Enfidaville erobret. Vellykket angrep av den 1. arme i Bou Arada området. Lokal framgang for de franske styrker i Pont du Fahs området. Luftoffensiv mot aksens transport og stillinger fortsatt. Nytt luftslag over bukta ved Tunis. 42 aksefly skutt ned, derav 31 transportfly. 5 allierte fly tapt.
- VEST-EUROPA. Luftangrep i dagslys mot transportmål i Vest-Tyskland. Jernbanetog og lektere angrepet i Frankrike og Belgia.
- RUSSLAND. Gjentatte feilslåtte tyske motangrep ved Novorossisk og Krim-skaja. Hundrevis av tyskere falt.
- 24/4. TUNISIA. Betraktelig framrykning langs hele den 1. armers front mellom Bou Arada og Medjez el Bab. Store tyske tap under forgjeves motangrep. Vellykket angrep av amerikanerne på nordlige avsnitt. 100 fanger.
- Den 8. arme har tatt befestningene Takrouna og Djebel Garcis, rykket videre fram 9 km. og står halvveis mellom Enfidaville og Bou Fichta.
- Store formasjoner bombefly hamret i timovis løs på de tyske stillinger foran 1. armers front. Mål på Sicilia og Sardinia bombet. 4 aksefly skutt ned. Sousse og Sfax er tatt i bruk som allierte forsyningshavner.
- Rommel har mistet over 170 transportfly i april måned.
- RUSSLAND. Tyskerne er blitt tvunget til å avstå fra videre offensive framstøt i Kubanområdene. 200 tyske fly er tapt på 1 uke.
- Insterburg i Østpreussen, 75 km. øst for Königsberg er bombet av 200 russiske bombefly. 1 russisk fly gikk tapt.
- 25/4. TUNISIA. Den 8. arme holder alle stillinger som den erobret da den stor-met Takrouna og Djebel Garcis. På de øvrige frontavsnitt er det framgang for de allierte. Det franske Afrikakorps ved nordkysten står 20 km. øst for Cap Serrat. Byen Gobelat, syd for Medjez el Bab, halvveis til Bou Arada er erobret. Tyskerne har tapt 50 tanks i et tankslag.
- Det 19. franske korps holder stillingene mellom 1. og 8. arme i syd og har avansert 16 km. på 36 timer i retning mot Pont du Fahs.
- Luftoffensiven fortsetter med angrep mot stillinger og transport. Dokkene i Biserte og flyplasser er bombet. 2 aksefly ødelagt. 6 allierte fly savnes. 12 skip er senket eller skadet.
- VEST-EUROPA. Verksteder og industrimål i Vest-Tyskland er angrepet. Ingen fly tapt.

I de små land fins det på den annen side en opinion som ensidig betrakter nettopp småstatene som Guds beste barn, mens stormaktene anses å representere en djevelsk egoisme. Så unyanserte meninger er til skade for det fremtidige arbeid på restaurering og oppbygning. Man får mer enn nok av problemer uten å drasse på den slags klisjeer og vrangforestillinger.

Den totale krig pløyer nye og dype furer i den europeiske virkelighet. Det stortyske livsrummet har bl.a. etablert seg som en realitet, en økonomisk enhet. Hvor voldsomt denne prosess griper inn i de okkuperte lands næringsliv kommer etter hvert til å bli avslørt. Foretak og hele næringsgrener avskaffes, slås istykker eller "overtas", varestrømmen endrer retning og arbeidskraften bortføres i babylonisk fangeskap. En slik nyordning gjøres ikke gjort i første omgang, skjönt den sikkerlig selv vil bli rammet av den skjebne som den tiltenkte de ødelagte enheter. Faktum gjenstår, at omstøpningen er satt i gang, at grenselinjer er utvisket og at konsentrasjon prøves istedenfor desentralisasjon. Gjenoppbygningen blir tvunget til å arbeide med en virkelighet som befinner seg under omveltning og på gli. De små stater kan få en besværlig seilas i denne de gamle statssystemers krise. Av tidligere dyrkjøpte erfaringer vet man at etableringen av en internasjonal rettsorden er alt annet enn lett. Hvis man ikke har kraft og forutseenhet nok til fullstendig å bryte med storrumideen, risikerer man en oppdeling i interessesfærer, hvor noen av de små statene kan komme til å ligne mer en blindtarm enn et livsdyktig organ.

Man må i diskusjonen om småstatenes livsdyktighet nøye skille agnene fra kor-net. Vi har hørt det argumentet både fra tysk og russisk hold at en stormakt ikke kan tolerere et vakuum eller et militær svakhetsbelte ved sine grenser. Det er jo også et faktum at det som ga Tyskland mot til å begynne krigen var den bristende beskyttelse, militær og politisk, som de omliggende stater hadde. Vi behøver neppe overbevise om den risiko for de freidselskende og de fristelser for de aggressive som et tiltenkt offers svakhet innebærer.

Ingen stat kan nå være seg selv nok, ikke engang de store. Med en utbygning av gjensidige internasjonale forpliktelser og en samordning av de militære resurser bør derimot kunne følge trygghet endog for de små, især hvis disse segimellom bestemmer seg for et fastere samarbeid som fjerner risikoen for at de kommer til å gå ulike veier. Derved bortfaller også det ubrygghetsmomentet som større makter i nabo-skapet muligens kunne påberope seg, og odden brytes av den påstand at småstatene representerer et forlatt utviklingsstadium. Når allikevel alle er avhengige av hverandre, kan man ikke se noen grunn til at de små ikke skulle kunne leve ved siden av de store.

En slik ordning som gir småstatene sikkerhet for en utvikling av deres egenart, burde betraktes og behandles som en opprinnelse til den internasjonale rettsorden som menneskeheten aldri må opphøre å streve mot. Og retten er i vesterlandsk mening sammenkoblet med friheten. Innenfor slike stater som de nordiske, de vesteuropaiske og de angelsaksiske betrakter man individets lovbundne frihet som den eneste menneskeverdige ordning. Derfor kommer den siviliserte verdens samvittighet aldri til å nøye seg med mindre enn at også folkeindividualiteten får sin frihet. Eris ikke dette skjer, utslettes store verdier, for de små kulturer har gitt bidrag til sivilisasjonen som langt overstiger deres forholdsvis andel i folkeantall og materielle resurser.

Det fins et dokument som bør gis grunnleggende betydning for denne utvikling, og det er Atlanterhavsdeklarasjonen. De små stater har all grunn til å feste seg ved den som et håpets og fornuftens utgangspunkt for framtidens vanskelige gjenoppbygningsarbeid. Til dette arbeid har de imidlertid ikke rett til å vente detaljtegninger fra stormaktene. De bør kreve respekt og ikke glemme å tilby sitt eget initiativ.

Seierherrens nederlag.

Ifølge "Völkischer Beobachter" har tyskerne i denne krig aldri følt seg så lykkelige som da deres legioner utførte "sitt høye og hellige oppdrag i Norden" ved å besette Danmark og Norge. I denne "den nordiske hærfærdens vårstorm" fikk den germanske mytens kraft et fullgyldig uttrykk. Alt bleknet for stordåden den 9. april 1940. Den forblir alle tiders djerreste krigsforetak, preget av evighetens insignium. Det var kanskje ubetenksomt av forfatteren å sette disse ord på papiret akkurat på treårsdagen for begivenheten. Alle tiders djerreste krigsforetak har allerede sluttet i nederlag. Etter 3 års krig er Norge fremdeles et åndelig fritt land.

vvv vVv vvv

a.
3761
Mapp 9
Ekspl. 2614
Arg. 1945
o.v.
Jfr.

LONDON NYTT.

De viktigste krigsnyheter i tiden 20.4 - 26.4 1943.

- 20/4. TUNISIA. Patruljevirkosomhet over hele fronten. Lokal framgang i området ved Pont du Fahs. Kerkonna øyene utenfor Sfax besatt av briterne. 112 fiendtlige fly ødelagt over Middelhavet de 2 siste døgn, derav 70 transportfly. 1500 tyskere drept i en luftkamp søndag. Palermo, Catania, Ragusa og mål på Sardinia bombet.
- VEST-EUROPA. Flyangrep fra Bretagne over Nordfrankrike og Holland til Nordvest-Tyskland. 2 fly tapt.
- RUSSLAND. 7.000 tyskere drept på 5 dager i slaget om Kuban.
- 21/4. TUNISIA. Den 8. arme angrep Enfidavillo-stillingene mandag kveld. De første mål er nådd etter erobringen av Enfidaville. Mindre framstøt av den 1. arme ved Medjez el Bab. 27 fiendtlige fly, 8 allierte tapt.
- VEST-EUROPA. Britiske flyangrep mot Stottin og Ro stock. Avledende angrep av Mosquito bombefly mot Berlin. Russerne bombet Tilsit. Jagerflyangrep over Nordvest-Tyskland, Frankrike, Belgia og Holland. 31 britiske fly savnes.
- RUSSLAND. Store tap for tyskerne under infanteriangrep i Kuban. Angrepe ne slått tilbake.
- 22/4. TUNISIA. 2 store tyske motangrep på den 8. armers front avslått. Den 8. arme holder alt vinnerterrang. Tysk tankangrep mot den 1. arme ved Medjez el Bab avslått. 25 tanks ødelagt. 500 fanger. 14 fiendtlige fly ødelagt. 4 allierte savnes. Napoli bombet av svære bombefly. Ingen fly tapt. 1 akseflysyningskip senket nordvest for Sicilia.
- VEST-EUROPA. Bombefly angrep Abbeville i dagslys. 1 tysk fly ødelagt og mango skadet. 5 britiske fly savnes.
- RUSSLAND. Flere kraftige tyske angrep avslått på Taman halvøya.
- 23/4. TUNISIA. Nye kraftige motangrep på den 8. armers front slått tilbake med store tap for fienden. Voldsomme kamper over hele fronten. Fjollandsbyen Takrouna, 5 km. nordvest for Enfidaville erobret. Vellykket angrep av den 1. arme i Bou Arada området. Lokal framgang for de franske styrker i Pont du Fahs området. Luftoffensiven mot aksens transporter og stillinger fortsatt. Nytt luftslag over bukta ved Tunis. 42 aksefly skutt ned, derav 31 transportfly. 5 allierte fly tapt.
- VEST-EUROPA. Luftangrep i dagslys mot transportmål i Vest-Tyskland. Jernbanetog og lektere angrepet i Frankrike og Belgia.
- RUSSLAND. Gjentatte feilslåtte tyske motangrep ved Novorossisk og Krim-skaja. Hundrevis av tyskere falt.
- 24/4. TUNISIA. Betrakkelig framrykning langs hele den 1. armers front mellom Bou Arada og Medjez el Bab. Store tyske tap under forgjeves motangrep. Vellykket angrep av amerikanerne på nordlige avsnitt. 100 fanger.
- Den 8. arme har tatt befestningene Takrouna og Djebel Garcis, rykket videre fram 9 km. og står halvveis mellom Enfidaville og Bou Fichta.
- Store formasjoner bombefly hamret i timevis løs på de tyske stillinger foran 1. armers front. Mål på Sicilia og Sardinia bombet. 4 aksefly skutt ned. Sousse og Sfax er tatt i bruk som allierte forsyningshavner.
- Rommel har mistet over 170 transportfly i april måned.
- RUSSLAND. Tyskerne er blitt tvunget til å avstå fra videre offensive framstøt i Kubanområdene. 200 tyske fly er tapt på 1 uke.
- Insterburg i Østpreussen, 75 km. øst for Königsberg er bombet av 200 russiske bombefly. 1 russisk fly gikk tapt.
- 25/4. TUNISIA. Den 8. arme holder alle stillinger som den erobret da den stormet Takrouna og Djebel Garcis. På de øvrige frontavsnitt er det framgang for de allierte. Det franske Afrikakorps ved nordkysten står 20 km. øst for Cap Serrat. Byen Gôbolat, syd for Medjez el Bab, halvveis til Bou Arada er erobret. Tyskerne har tapt 50 tanks i et tankslag.
- Det 19. franske korps holder stillingene mellom 1. og 8. arme i syd og har avansert 16 km. på 36 timer i retning mot Pont du Fahs.
- Luftoffensiven fortsetter med angrep mot stillinger og transporter. Dokkene i Biserte og flyplasser er bombet. 2 aksefly ødelagt. 6 allierte fly savnes. 12 skip er senket eller skadet.
- VEST-EUROPA. Verksteder og industrimål i Vest-Tyskland er angrepet. Ingen fly tapt.

RUSSLAND. Kraftige tyske anstrengelser for å vinne herredømme i luften over Kuban. Artillerikampor i utkanten av Novorossisk. 18 tyske fly skutt ned. Ustanselige russiske flyangrep mot flyplasser på Krim.

26/4. **TUNISIA.** Allierte tropper har rykket videre fram til tross for hårdnakket motstand. Den 8. arme har erobret Djebel Terhouna nordvest for Enfidaville. Franske styrker har inntatt viktige høyder rundt Medjez el Bab. Øst for Medjez el Bab har fienden lidt store tap av tanks. Svære britiske bombefly bombet på ny Napoli lørdag natt. I alt er 7 aksefly skutt ned, 12 allierte fly savnes.

VEST-EUROPA. Britiske fly angrep transportmål i Belgia og Frankrike.

RUSSLAND. På fronten i Kuban er det fremdeles stor virksomhet i luften. 381 tyske fly er ødelagt over Kuban den siste uken. Sydfor Balakloja ved Øvre Donets har russerne igjen drevet tilbake et tysk angrep med store tap for fienden. Russiske krigsskip i Svartehavet har senket en ubåt. Tyskerne forsøker å bringe forsterkninger fra Krim til Novorossisk.

FINLAND. Størstepart av personalen ved den amerikanske logasjon i Helsinki har reist til Stockholm etter telegrafisk ordre fra Washington. I følge meldinger fra Stockholm og New York skal Finland stå foran en krise. Amerikanerne forsøker å overtale finnene til å slutte fred med Russland. Tyskerne forlanger fullt samarbeid fra Finland under sommerfelttoget.

Fakta og kommentarer. Låne- og loieloven er utvidet til også å gjelde Saud-Arabia. Maitland Wilson har drøftet problemer av felles interesse med tyrkiske stabssjefer. Ved angrepet på Stuttgart ble jernbanoverkstedene som dekket et område på 36 mål, helt ødelagt. 120 mål ble herjet av ildebrand. - I Mannheim ble kemiske laboratorier, kraftstasjoner og barakker i et område av 32 mål sterkt skadet. - I havna i Palermo ligger det nå 28 skip som er senket eller sterkt skadet. Bare 4 skip kan nå laste eller losse samtidig i denne store havn. Endel av de amerikanske flyverne som ble tatt til fange etter angrepet på Tokio for et år siden, er blitt henrettet etter ordre fra den japanske regjering. Tusenvis av frivillige meldte seg øyeblikkelig til nye angrep på Tokio. U.S.A. produserer 7.000 fly i april måned. - Englands produksjon av tunge bombefly i første kvartal i år var 3 1/2 ganger større enn i det samme tidsrum i fjor. - Den svenske ubåt "Draken" er beskyttet av et bevæpnet tysk handelsfartøy innenfor den svenske nøytralitetsgrense. Sveriges protest er avvist i Berlin. Ny protestnote er sendt. - Britiske flyekspertor anslår at ca. 4/5 av Tysklands jagerstyrker nå blir holdt i Vest-Europa. - Hundrevis av 4 motors langdistansefly deltok i angrepet på Stettin. Stettin er Tysklands største Østersjøhavn og forsyningsbasis for fronten i Nord-Russland. 150 høyeksplosive 2 tonn bomber ble kastet på 40 minutter. Byen var et ildhav 20 min. etter at angrepet var begynt. Det var det 8. angrep på Stettin. For ca. 1 år siden ble store deler av industri- og havneområdet lagt i ruiner. - Rostock ble angrepet av en kraftig styrke Stirling bombefly som konsentrerte seg om havneområdet og Heinckel-fabrikken. - Berlin ble angrepet av Mosquito bombefly som laget et ekstra fyrverkeri i anledning av Hitlers fødselsdag. - Det britiske flyvåpen ødelegger i følge offisiell melding gjennomsnittlig 150 lokomotiver i måneden over Nord-Frankrike og Tyskland. Frankrikes største lokomotivfabrikk lager 150 lokomotiver på 18 måneder. I 20 dager i mars ble det rett og angrep mot jernbanetog. Ved et oneste flyangrep ble 50 jernbanetog beskyttet. - Oppmarsjen til vår- og sommeroperasjonene i Russland foregår i stor skala fra begge sider. Etter russisk vurdering har tyskerne samlet ca. 100 divisjoner i Orlavsnittet. - En korrespondent ved 8. arme: Det er omtrent den hardeste oppgave vårt infanteri har vært stillet overfor, som nå ligger foran oss: Det er en stor feiltagelse å tro at vi kan trenge igjennom her like lettvis som vi gjorde det ved Akarit. Dette er fiendens siste sjangse til å holde oss i sjakk. - Churchill meldte onsdag aften at etterretninger som er nådd London tyder på at tyskerne er i ferd med å forberede gasskrig i stor skala mot russiske tropper. Den britiske regjering har i den anledning utstedt en nyt advarsel til tyskerne. Den advarsel som Churchill ga i fjor gjentas, nemlig at hvis nasjonene eller deres væpner skulle bruke giftgass mot den russiske allierte vil det bli etterfulgt av bruken av gass øyeblikkelig i størst mulig utstrekning mot ammunisjonssentra, havner og andre militære mål over hele Tyskland. - Offisiell tysk uttalelse: Det vil ikke bli gjort noe forsøk på å evakuere troppene i Tunisia. Det vil bli kamp til det siste.

B.B.C.'s militærmedarbeider om stillingen i Tunisia: Det behøves bare ett gjennombrudd og stillingen vil være tapt for aksen. Betydningsfulle begivenheter må finne sted i den nærmeste framtid.

Tsjekiske fagforeningsfolk i England og Russland har sendt ut et 1. mai opprop til arbeiderne i Tsjekko-Slovakia. I oppropet fastlegges 5 programpunkter: 1) Opprettelse av hemmelige arbeiderkomiteer som stilles til tjeneste for de nasjonalkomiteer som samler alle nasjonale klasser. 2) Forberede organiseringen av folkets nasjonale hær. 3) På alle måter hindre tyskernes produksjon, transport og forsyninger. 4) Hindre arbeidsmobiliseringen. 5) Arrangere streiker. - Oppropet minner om at under forrige krig brøt arbeidernes motstand vei for Tsjekko-Slovakias frihet.

En tyrkisk avis: Tyskland har avgjort oppgitt offensiven og det markerer den viktigste utvikling i krigen. En forsvarspolitik vil kanskje forlenge krigen, men den vil ikke føre Tyskland til seir.

Eden: Tyskerne nekter å løse britiske fanger for deres lenker. Storbritannia og Canada tok lenkene av tyske fanger den 12. sept. Den britiske regjering har fulgt og vil fremdeles følge samvittighetsfullt - og ikke bare bokstavelig - de regler som er gitt i Geneve-konvensjonen. I artikkel 2 heter det at krigsfanger skal bli human behandlet og beskyttet. Den britiske regjering vil fortsette å insistere på oppfordre den tyske til å slutte med å legge krigsfanger i lenker.

Völkischer Beobachter: 3 personer i Wien er dømt som "Funkverbrecher" til 10, 7 og 4 års tukthus. Emil Schlink fra Berlin er dømt til døden for kanintyveri.

Coebols: Krigen har nådd sitt hardeste stadium og noen utvei fra dens byrder eller dens slutt kan foreløpig ikke oppdages noe sted. - Sporene av dyp lidelse er umiskjennelig tilstede i fiendens ansikt.

"DEN NASJONALE ARBEIDSSINNSATS".

Etterhvert som dagene går foreligger det flere og flere meddelelser om overgrep overfor nordmenn som har meldt seg til den "nasjonale" arbeidssinnsats.

Det er ikke lenger noen tvil om at det foregår åpenlyse krenkelser av folkeretten, idet der blandt de arbeidsmobiliserte blir tatt ut folk til ren krigstjeneste.

I en tidligere meddelelse ang. den "nasjonale" arbeidssinnsats ble det nevnt at endel var tvunget til å undertegne kontrakt med Wehrmacht for resten av krigens varighet, iført tyske uniformer og satt under tysk befal. Disse opplysninger kan nå suppleres med følgende fakta: DE GUTTER DETTE GJELDER ER FRATATT SINE NORSKE PAPIRER, DE ER I TYSKE SOLDATERUNIFORMER, DE DRIVER ØVELSER I TANK OG PANSERVognkjøring, DE SKAL TILSLUTTES SS-DIVISJON VIKING. DET KREVES EDSAVLEGGELSE TIL HITLER.

I "minister" Lippestads redegjørelse for pressen "INGEN BLIR PÅLAGT Å TA ARBEID I TYSKLAND" het det så smukt at disse gutter er sendt til onsjåførscole for å utdannes til lastebilsjåførere for Nord-Norge; - i tyske uniformer og under tysk befal?

I forrige meddelelse ble det nevnt at av de som skulle sendes til Narvik, var en del sendt ut av landet. Det foreligger nå bevis for at de er å finne igjen i: Finland, Danmark, Tyskland og Frankrike. DE ER IKKE TATT UT FRIVILLIG.

Når framøtet til arbeidssinnsatsen rommer muligheter som ovenfor nevnt, må det være innlysende for alle at ingen kan møte opp.

Straffebestemmelsene for å unndra seg er satt til fengsel fra 3 mndr. til 3 år. Med de erfaringer vi nå sitter inne med om terrorveldet her i landet, ventet ingen at straffen holdes innenfor denne ramme. Men uansett hvilke følger det måtte få, kan vi ikke under skinn av frivillighet handle i strid med vår samvittighet.

Linjen i hele vår kamp har vært denne: Ingen nordmann skal la seg tvinge til å handle i strid med sin samvittighet. På dette grunnlag har vi enkeltvis og i flokk åpent ført vår våpenløse kamp mot undertrykkerne. Det standpunkt vi har tatt til en sak på dette grunnlag, det har vi aldri stukket under sto og sviktet selv om det røynt på, men tatt alle konsekvenser av det. Kirke og skole har gått foran og vist vei.

I dag står vi overfor en alvorligere krenkelse av hver nordmanns dypeste følelser enn noengang før. Hitler har uttalt at: NORGE ER I KRIG MED TYSKLAND. Torbøven har gjentatte ganger uttalt det samme. Quisling har gjentatte ganger sagt

at en fredslutning med Tyskland ikke har vært mulig på grunn av det norske folkeholdning. Den bestående tilstand er altså: KRIG MED TYSKLAND.

Til tross for dette vil man ved voldsomt tvinge oss til å yte en innsats av direkte krigsviktig betydning - til dels ond og direkte vopnet krigstjeneste på fiendens side. Dette opprører hver fedrolandssinnset nordmann i hans innerste vesen. INGEN KAN LÆNGER MÖTE FRAM TIL DENNE TJENESTE I FIENDENS SOLD UTEN Å KOMME I DEN ALVORLIGSTE KONFLIKT MED SIN SAMVITTIGHET, OG DETTE STANDPUNKT MÅ GIS KLART OG ÅPENT TILKJENNE.

Det rette er å unnlate å møte. Om en ønsker det kan en også skriftlig meddele det arbeidskontor hvorunder man sorterer, at man sendte inn sitt registreringskort i tillit til at registreringen gjaldt arbeid som kom vårt land og folk til gode. Når man nå har bragt i erfaring at det gjelder arbeid for en tysk militærorganisasjon og vot at det fremdeles er krig mellom Norge og Tyskland, da strider det på det alvorligste mot ens samvittighet å møte fram til det pålagte arbeid.

De fleste vil føle det som en befrielse å få sagt fra om dette. Brevet må undertegnes med fullt navn og adresse. Blir en innkalt til forhør, må en holde fast ved den ene grunn, at en i denne sak må følge sin samvittighet.

ANDRE FREMGANGSMÅTER VIL IKKE BLI GODTATT.

SPRE DETTE VIDERE: MANGFOLDIGGJÖR DET ELLER SKRIV AV.

BRANDEN VED OSLO ARBEIDSKONTORS REGISTERKONTOR synes meget orrfettende. Hva der kan være i behold av registerne er ennå ikke på det rene. Skaden er imidlertid så stor at den foreløpig vil sette en stopper for kontorets "nasjonale" virksomhet.

Også for kontorets bestyrer, fhv. visesanger og jödebobestyrer Henrik Dahl, kom nok branden meget ubehagelig. Han har nemlig i den senere tid skaffet seg en ganske betydelig bisattekt ved å hjelpe folk fri fra arbeidstjenesten.

TIL FORELDRE.

Piker som i år fyller 18 år blir i disse dager innkalt til registrering til arbeidstjeneste. Det er klart hva dette betyr. Under ledelse av NS befal skal pikerne hverves til arbeidsinnsatsen og ingen vet i öyeblikket hvilken pävirking de vil bli utsatt for og hva deres videre skjöne blir. De falske forespeilinger som ble gitt ved arbeidsinnsatsens igangsetning viser hva en må være forberedt på. Hvis foreldrene sender sine døtre til denne registrering gir de opp sin foreldrerett og de vil ikke kunne forhindre en aldri så skjönevanger utvikling senere.

Innkallingene som krever framöte på kort varsel viser at det her foreligger et av de alvorligste forsök på å overrumple foreldrene. Ingen tidligere form for arbeidstjeneste har brukt denne fremgangsmåte.

Hele landet rundt har foreldrene stått samlet om ikke å sende sine barn til NS-ungdomstjeneste. Nå forsöker NS-myndighetene ved et kupp å få tak i våre 18 års piker. DET MÅ IKKE SKE.

Noen vil kanskje si at guttene har sin arbeidstjeneste. Men det er noe ganske annet å sende en gutt på 20 år ut på et arbeid som man dog vet noe om, enn å sende en pike på 18 år ut i en uviss skjöne.

VI APPELLERER TIL ALLE FORELDRE: VÄR DERES ANSVAR BEVISST.

Stå fast på deres foreldrerett. Inga kan kreve med lovlig myndighet at foreldrene utleverer sine 18-års døtre til noe de ikke kjenner til og som kan före til de alvorligste konsekvenser.

Kommer det innkalling til registrering og lagoudarsökelse av Deres dötre skal De forholde Dem slik:

Send ikke svarbrevkortet tilbake. LA IKKE DERES DÖTTER MÖTE TIL NOEN INNRÖL-
LÆRING. Avvænt rolig sakens utvikling. Forbered Dem på å bli spurt om grunnen til at Deres datter ikke möter. Vis til Deres foreldrerett og Deres samvittighet. STÄ APSOLUTT FAST.

vvy vvy vvy

3758

Mappe 9
Eksp. 28/4
Arg. 1943
O. V.
Jfr.

LONDON NYTT.

De viktigste krigsnyheter pr. 28/4-43.

TUNISIA. Slaget i Tunisia fortsetter med samme heftighet og de allierte tropper fortsetter sin framrykning jevnt og sikkert. På den 1. armes front fortsetter feltslaget i avsnittet sydöst for Medjez el Bab. Britisk infanteri har ryddet Long Stock Hill, som er et viktig punkt nord for Medjez el Bab. 260 fanger ble tatt. De britiske styrker kjemper seg fram på begge sider av landeveien og jernbanen som förer til Tebourba. Avanserte styrker står 10 km. fra Tebourba. Britiske og franske styrker truer Pont du Fahs fra nord, vest og syd. Framskutte patruljer står ca. 5 km. fra byen. De franske styrker som opererer i området syd for Pont du Fahs har hatt atskillig framgang og har i de siste 3 dager rykket fram 24 km. De har opprettholdt kontakten med patruljer fra den 8. arme. I det vestre avsnitt av den 8. armes front ble det også gjort framgang. I nord fortsatte det 2. amerikanske korps framrykningen mot Mateur langs hovedveien Mateur-Biserte. En befestet stilling er forsert 14 km. öst for Sedjenane. Lengst i nord står franske og marokkanske styrker ca. 40 km. öst for Cap Serrat og 25 km. fra Biserte.

LUFTOFFENSIVEN i Middelhavet fortsetter med stor kraft. Natt til mandag angrep Wellingtonfly flyplasser på Sardinia. Flyplassen ved Grosseto, 150 km. nord for Roma ble angrepet av flyvende festninger. En stor formasjon amerikanske svære bombefly angrep flyplassen ved Bari i Syd-Italia 2 ganger. I förste omgang ble det kastet 100 tonn höyexplosive bomber. Lette jagere og bombefly har rettet intense angrep langs fronten i Tunisia mot troppesamlinger, kanonstillinger, tanks og transporter. Det har vært ca. 1000 innflyvninger over fiendtlig kamponråde siste dögn. 2 tyske tankbåter ble senket i Tunisbukta natt til mandag og natten etter ble et handelsskip senket utenfor Biserte. Fra alle disse operasjoner savnes 13 fly.

AKSENS TAP i Tunisia er offentliggjort fra det allierte hovedkvarter. I tiden fra 1. januar til den 15. april i år tapte aksen 86.000 mann som enten ble drept eller sårret. Antallet fanger er kommet opp i 36.000. Flytapene er atskillig over 1000. 918 fly er skutt ned fra luften. I det samme tidsrum ble 250 tanks erobret eller ödelagt, foruten 3.000 kjøretöyer og 425 kanoner og allierte fly senket 34 skip og skadet 108.

VESTEUROPA. Det britiske flyväpen rettet natten til tirsdag et meget kraftig angrep mot innlandshavnen Duisburg. Det var det 59. angrep mot Duisburg, og det betegnes som et av de tyngste i krigen. 17 britiske fly savnes. Angrepet varte i 3 kvarter og det ble kastet 30 tonn bomber i minuttet. Kvadratkilometer etter kvadratkilometer ble det voldt 20 ganger så stor skade på Duisburg som i London under det heftigste tyske bombeangrep for 2 år siden. Mosquito bombefly har angrepet jernbanesentra i Nordvest-Tyskland, Rhinland og Frankrike. Fly fra bombekommandoen har angrepet skipsfart utenfor den norske kyst. Et middelstort forsyningskip ble truffet. 3 fiendtlige skip er skadet og antagelig senket utenfor Jerseyöyene.

RUSSLAND. Det russiske kommunike i dag melder om artilleridueller i avsnittene fra Leningrad til vestenfor Rostov. Det er ikke noe nytt om kampene til lands på Kubanfronten, men det er kjent at det blir konsentrert store styrker for kommende slag i dette område. I Kuban og på Krim fortsetter russiske fly sine angrep mot tyskerne. 17 fly ödelagt. Et tysk skip er blitt senket utenfor Krim.

DEN KONGELIGE norske marines hovedkvarter beklager å måtte meddele at den norske destroyer "Esquedale" (?) er tapt under kamp mot fienden. De omkomne pärende blir underrettet. Kapteinen ombord på destroyeren er blant de reddede. Den hadde en besetning på 180 mann. Etter at den ble satt inn i tjenesten i fjor har den tilbakelagt 25.000 sjömil. I oktober i fjor var den sammen med andre allierte krigsskip med på å senke et stort tysk skip og to mindre utenfor den franske kyst. I en aksjon i desember da 2 fiendtlige forsyningskip og 4 eskorteskipp ble senket, fikk den æren for å ha senket ett av forsyningsskipene. Den har også gjort eskortetjeneste i Atlanterhavet og langs Storbritanias kyst. Den deltok under landsottingen i Nord-Afrika i november.

TYSKERNE hevder at en ubåt har senket hangarskipet "Ranger". En målsmann fra marindepartementet i Washington uttaler: Hverken "Ranger" eller noe annet hangarskip er blitt senket eller skadet på noe hav. - Flere framtrepende franske patrioter er lyktet fra Frankrike og har stillet seg til disposisjon for general Giraud.

vvy vvy vvy

at en fredslutning med Tyskland ikke har vært mulig på grunn av det norske folkeholdning. Den bestående tilstand er altså: KRIG MED TYSKLAND.

Til tross for dette vil man ved voldsmakt tvinge oss til å yte en innsats av direkte krigsviktig betydning - til dels endog direkte vopnet krigstjeneste på fiendens side. Dette opprører hver fedrolandssinnert nordmann i hans innerste vesen. INGEN KAN LÆNGER MÔTE FRAM TIL DENNE TJENESTE I FIENDENS SOLD UTEN Å KOMME I DEN ALVORLIGSTE KONFLIKT MED SIN SAMVITTIGHET, OG DETTE STANDPUNKT MÅ GIS KLART OG ÅPENT TILKJENNE.

Det rette er å unnlate å møte. Om en ønsker det kan en også skriftlig meddele det arbeidskontor hvorunder man sorterer, at man sendte inn sitt registreringskort i tillit til at registreringer gjaldt arbeid som kom vårt land og folk til gode. Når man nå har bragt i erfaring at det gjelder arbeid for en tysk militærorganisasjon og vet at det fremdeles er krig mellom Norge og Tyskland, da strider det på det alvorligste mot ens samvittighet å møte fram til det pålagte arbeid.

De fleste vil føle det som en befrielse å få sagt fra om dette. Brevet må undertegnes med fullt navn og adresse. Blir en innkalt til forhør, må en holde fast ved den ene grunn, at en i denne sak må følge sin samvittighet.

ANDRE FREMGANGSMÅTER VIL IKKE BLI GODTATT.

SPRE DETTE VIDERE! MANGFOLDIGGJØR DET ELLER SKRIV AV.

BRANDEN VED CSLC ARBEIDSKONTORS REGISTERKONTOR synes meget omfattende. Hva der kan være i behold av registerne er ennå ikke på det rene. Skaden er imidlertid så stor at den foreløpig vil sette en stopper for kontorets "nasjonale" virksomhet.

Også for kontorets bestyrer, fhv. visesanger og jødebobestyrer Henrik Dahl, kom nok branden meget ubeløilig. Han har nemlig i den senere tid skaffet seg en ganske betydelig inntekt ved å hjelpe folk fri fra arbeidstjenesten.

TIL FORELDRE.

Piker som i år fyller 18 år blir i disse dager innkalt til registrering til arbeidstjeneste. Det er klart hva dette betyr. Under ledelse av NS befal skal pikerne hverves til arbeidsinnsatsen og ingen vet i øyeblikket hvilken påvirkning de vil bli utsatt for og hva deres videre skjebne blir. De falske forespeilinger som ble gitt ved arbeidsinnsatsens igangsetting viser hva en må være forberedt på. Hvis foreldrene sender sine døtre til denne registrering gir de opp sin foreldrerett og de vil ikke kunne forhindre en aldri så skjebnesvanger utvikling senere.

Innkallingene som krever fram møte på kort varsel viser at det her foreligger et av de alvorligste forsøk på å overrumple foreldrene. Ingen tidligere form for arbeidstjeneste har brukt denne framgangsmåte.

Hele landet rundt har foreldrene stått samlet om ikke å sende sine barn til NS-ungdomstjeneste. Nå forsøker NS-myndighetene ved et kupp å få tak i våre 18 års piker. DET MÅ IKKE SKJE.

Noen vil kanskje si at guttene har sin arbeidstjeneste. Men det er noe ganske annet å sende en gutt på 20 år ut på et arbeid som man dog vet noe om, enn å sende en pike på 18 år ut i en uviss skjebne.

VI APPELLERER TIL ALLE FORELDRE: VÆR DERES ANSVAR BEVISST.

Stå fast på deres foreldrerett. Ingen kan kreve med lovlig myndighet at foreldrene utleverer sine 18-års døtre til noe de ikke kjenner til og som kan føre til de alvorligste konsekvenser.

Kommer det innkalling til registrering og lægundersøkelse av Deres døtre skal De forholde Dem slik:

Send ikke svarbrevkortet tilbake. LA IKKE DERES DATTER MÔTE TIL NOEN INNRUL- LERING. Avvent rolig sakens utvikling. Forbered Dem på å bli spurt om grunnen til at Deres datter ikke møter. Vis til Deres foreldrerett og Deres samvittighet. STÅ APSOLUTT FAST.

VVV VVV VVV

3758

LONDON NYTT.

De viktigste krigsnyheter pr. 28/4-43.

TUNISIA. Slaget i Tunisia fortsetter med samme heftighet og de allierte tropper fortsetter sin framrykning jevnt og sikkert. På den 1. armés front fortsetter feltslaget i avsnittet sydøst for Medjez el Bab. Britisk infanteri har ryddet Long Stock Hill, som er et viktig punkt nord for Medjez el Bab. 260 fanger ble tatt. De britiske styrker kjemper seg fram på begge sider av landeveien og jernbanen som fører til Tebourba. Avanserte styrker står 10 km. fra Tebourba. Britiske og franske styrker truer Pont du Fahs fra nord, vest og syd. Framskutte patruljer står ca. 5 km. fra byen. De franske styrker som opererer i området syd for Pont du Fahs har hatt atskillig framgang og har i de siste 3 dager rykket fram 24 km. De har opprettholdt kontakten med patruljer fra den 8. arme. I det vestre avsnitt av den 8. armés front ble det også gjort framgang. I nord fortsatte det 2. amerikanske korps framrykningen mot Mateur langs hovedveien Mateur-Biserte. En befestet stilling er forsert 14 km. øst for Sedjenane. Lengst i nord står franske og marokkanske styrker ca. 40 km. øst for Cap Serrat og 25 km. fra Biserte.

LUFTOFFENSIVEN i Middelhavet fortsetter med stor kraft. Natt til mandag angrep Wellingtonfly flyplasser på Sardinia. Flyplassen ved Grosseto, 150 km. nord for Roma ble angrepet av flyvende festninger. En stor formasjon amerikanske svære bombefly angrep flyplassen ved Bari i Syd-Italia 2 ganger. I første omgang ble det kastet 100 tonn høyeksplosive bomber. Lette jagere og bombefly har rettet intense angrep langs fronten i Tunisia mot troppeansamlinger, kanonstillinger, tanks og transporter. Det har vært ca. 1000 innflyvninger over fiendtlig kamponråde siste døgn. 2 tyske tankbåter ble senket i Tunisbukta natt til mandag og natten etter ble et handelsskip senket utenfor Biserte. Fra alle disse operasjoner savnes 13 fly.

AKSENS TAP i Tunisia er offentliggjort fra det allierte hovedkvarter. I tiden fra 1. januar til den 15. april i år tapte aksen 66.000 mann som enten ble drept eller sår. Antallet fanger er kommet opp i 36.000. Flytapene er atskillig over 1000. 918 fly er skutt ned fra luften. I det samme tidsrum ble 250 tanks ørbrot eller ødelagt, foruten 3.000 kjøretøyer og 425 kanoner og allierte fly senket 34 skip og skadet 108.

VESTEUROPA. Det britiske flyvåpen rettet natten til tirsdag et meget kraftig angrep mot innlandshavnen Duisburg. Det var det 59. angrep mot Duisburg, og det betegnes som et av de tyngste i krigen. 17 britiske fly savnes. Angrepet varto i 3 kvarter og det ble kastet 30 tonn bomber i minuttet. Kvadratkilometer etter kvadratkilometer ble det voldt 20 ganger så stor skade på Duisburg som i London under det heftigste tyske bombeangrep for 2 år siden. Mosquito bombefly har angrepet jernbanesontra i Nordvest-Tyskland, Rhinland og Frankrike. Fly fra bombekommandoen har angrepet skipsfart utenfor den norske kyst. Et middelstort forsyningskip ble truffet. 3 fiendtlige skip er skadet og antagelig senket utenfor Jerseyøyene.

RUSSLAND. Det russiske kommunike i dag melder om artilleridueller i avsnittene fra Leningrad til vestenfor Rostov. Det er ikke noe nytt om kampene til lands på Kubanfronten, men det er kjent at det blir konsentrert store styrker for kommende slag i dette område. I Kuban og på Krim fortsetter russiske fly sine angrep mot tyskerne. 17 fly ødelagt. Et tysk skip er blitt senket utenfor Krim.

DEN KONGELIGE norske marines hovedkvarter beklager å måtte meddele at den norske destroyer "Esquedale" (?) er tapt under kamp mot fienden. De omkomne påførende blir underrettet. Kapteinen ombord på destroyeren er blant de reddede. Den hadde en besetning på 180 mann. Etter at den ble satt inn i tjenesten i fjor har den tilbakelagt 25.000 sjömil. I oktober i fjor var den sammen med andre allierte krigsskip med på å senke et stort tysk skip og to mindre utenfor den franske kyst. I en aksjon i desember da 2 fiendtlige forsyningskip og 4 eskorteskip ble senket, fikk den æren for å ha senket ett av forsyningskipene. Den har også gjort eskortetjeneste i Atlanterhavet og langs Storbritanias kyst. Den deltok under landssettingen i Nord-Afrika i november.

TYSKERNE hevder at en ubåt har senket hangarskipet "Ranger". En målsmann fra marindepartementet i Washington uttaler: Hverken "Ranger" eller noe annet hangarskip er blitt senket eller skadet på noe hav. - Flere framtrædende franske patrioter er flyktet fra Frankrike og har stillet seg til disposisjon for general Giraud.

VVV VVV VVV

Mappe 9
Eksp. 3814
Arg. 1943
O.V.
Jfr.

I sending fra London i går ble det sagt: "De siste meldinger fra London man ikke lenger møter til samlingsstedene eller etterkommer bestemmelsene for utskrivning til tysk militærarbeid. Det er nå blitt klart for alle hva de har til hensikt, og nordmennene nekter bestemt å medvirke til at det blir gjennomført. Den tyske strategi er tydelig den å ville rette et dropende slag mot motstanden i alle okkuperte land. Hollendere, dansker, franskmenn og andre er blitt sendt til Norge, mens nordmenn sendes til Tyskland eller Østfronten. Store lag av folket blir flyttet fra den ene landsdel til den annen. Unge folk blir innkalt og sendt avgårde, mens eldre og kvinner blir satt til uvant arbeid. I stor utstrekning skjer dette uten hensyn til vinning og tap rent arbeids teknisk sett. Hovedsaken er at de tilvante samfunnsforhold forrykkes, ungdommen bringes under kontroll og at hele befolkningens liv blir preget av usikkerhet. I titusener blir folk sendt hit og dit og stuvet sammen med ukjente mennesker fra andre landsdeler og andre land. For resten av folket blir alle kommunikasjoner sperret ved en drastisk innskrenkning av adgangen til å reise. Så begynner den gradvise prosess som sikkert ligger bak disse tiltak, og som har dette bevisste formål: Mobilisering til militærtjeneste av ungdom som er satt til veggs og er hjelpeløs. Det er dette som er i full gang i Norge. Nå må det gå opp for alle at den tyske propaganda har vært gjennomført simpel".

Det som er skjedd ved innrulleringen av de tvangsutskrevne i Org. Todt og de første tvangstransporterene til Tyskland er en ny krigserklæring, og det er ikke annet å gjøre enn å ta opp kampen og kjempe den til ende. Man har ikke meget å risikere ved å motsette seg overgrepene.

DEN SOM BØYER SEG NÅ HAVNER PÅ ØSTFRONTEN.

Trusler skremmer ingen lenger. Tvertimot. Vi føler alle et behov etter å vise oss selv og verden at vi ikke rolig lar oss innføre i den nasistiske krigsmaskin.

I stadig stigende utstrekning lar folk være å etterkomme innkallelisen til den s.k. nasjonale arbeidsinnsats. De forhold som er blitt kjent i samband med utskrivning av nordmenn til tysk militærarbeid har skapt en voldsom forbitrelse over hele Norge, og det er tydelig at det avgjørende sammenstøt mellom norske og tyske interesser nærmer seg.

Som eksempel på de vilkår som bys de tvangsmobiliserte kan man ta den s.k. sjåførskole i Svelvik. Man blir tvunget til å underskrive en kontrakt, avfattet på tysk, som forplikter til tjeneste til krigens slutt. Tysk uniform utleveres, man blir innrullert i Legion Spear-Einsatz Wiking, opplært i tysk disiplin (hitler-hilsen) og står under tysk overbefal med danske og norske frontkjemper som underbefal. Forholdet mellom befal og menige er preget av råskap og sadisme. De sanitære forhold er direkte redselsfulle. Måltidene inntas sittende på senger eller stående med maten plasert på gulvet. Forseelser blir straffet med opphold i en rå kjeller som går under navn av "Bunkors" og som er full av rotter. Kosten er dårlig og brød. De kontrakter som må undertegnes er utstedt i Berlin, ensartet for alle okkuperte land. Alle forhold under tjenesten er underkastet tysk rett. Det hele er en form for mobilisering, en opplagt og nesten utilsjort kronkølse av Haagkonvensjonen og folkeretten.

Den "nasjonale" arbeidsmobilisering i Norge inngår som et ledd i "den totale arbeidsinnsats". Vi ser nå tydelig og klart hva "den totale arbeidsinnsats" er. Det er nasjonens planmessige forsøk på å dra alle med seg ned i den nederlagets og dødens avgrunn som gaper foran dem. Hitler sa da krigen brøt ut i 1939 at hvis han skulle gå til grunne på sitt foretak, så skulle han dra en halv verden med seg i avgrunnen. Vi tok det kanskje den gang for store ord. Vi vet nå at viljen er der til å realisere dem. Med vold og makt skal Europas ungdom føres rett inn i den nasistiske krig og gå til grunne, enten som ofre for krigshandlinger eller som ofre for den tyske terror. I kamp mot seg selv skal nasis fiender i alle land dø for Hitler. Det er den eksempelløse lumsko, nederdrøktige og kyniske plan - en plan som det ikke finnes sidestykke til i verdenshistorien. Med fraser og hule ord, med bistand av quislingenes forrederapparat i alle land, med falske slagord om nasjonal og sosial selvhjelp og med Gestapos terror som argument overfor de uvillige skal dette gjennomføres. I andre land er utviklingen av disse planer nådd lenger enn i Norge. I Frankrike drives det regulær klappjakt på mennesker. I Tsjekko-Slovakia står kampen mot tvangsmobiliseringen på nippet til å anta aktivistiske former. I Polen jøves hele byer med jorden som represalier for motstanden. All terror og vold tiltross øker motstanden fra dag til dag parallelt med innsikten i tyskernes virkelige hensikt og de uoverskuelige konsekvenser av å falle til fote. I denne kamp må også vi finne vår plass. Det dreier seg nå om mer enn personlig risiko for fengsel og død. Det gjelder å redde vår ære, vårt ottermåle og vår framtid. FØLG PAROLEN: IKKE EN MANN MEPE TIL HITLERS INNRULLERINGSKONTORER ELLER MOBILISERINGSPLASSER.

De viktigste krigsnyheter i tiden 29/4 - 3/5 1943.

a. Mappe 9
Eksp. 394-3/5
Arg. 1943
O.V.
Jfr.

3771

29/4. TUNISIA. Voldsomme kamper nord for Medjez el Bab. Svære tap for aksen. Lokal framgang i syd og nord. 18 aksefly ødelagt. 2 allierte fly tapt. Amerikansk bombe-flyangrep mot Napoli. 4 fiendtlige jagerfly skutt ned. 1 amerikansk fly tapt. VEST-EUROPA. Omfattende minelegning især i Østersjøen. Wilhelmshafen bombet. 23 bombe-fly savnes. Jagerflyangrep i Tyskland, Nederland og Nord-Frankrike. RUSSLAND. Livlig flyvirksomhet over Kuban. 23 tyske fly ødelagt. DET FJERNE ØSTEN. Japanske angrep i Burma slått tilbake. Dokkone i Rangoon og Kiska på Aleuterne bombet. 90.000 tonnasje senket på 2 uker.

30/4. TUNISIA. Fortsatte hårde kamper på alle frontavsnitt. Luftangrep mot baser, stillinger og sambandslinjer. 18 aksefly ødelagt. 10 allierte fly savnes. Aksen har tapt 1.064 fly, derav 205 transportfly i tiden 29. mars til 24. april. De allierte tap var 217 fly. RUSSLAND. Königsberg bombet. 1 russisk fly tapt. Voldsomme luftkamper over Kuban. 117 tyske fly skutt ned over Krasnodarområdet.

1/5. TUNISIA. Særlig kraftige kamper øst og nordøst for Medjez el Bab. Framgang i nord og syd. 200 fanger i nord. 4 skip senket, 2 skadet. 1 destroyer senket, 1 satt i brann. Von Arnims dagsordre: "Gå til angrep, kaste hva det vil. Foran dere står fienden. Bak dere ligger havet. Det må ikke bli noe tilbaketog".

VEST-EUROPA. Kraftig bombeangrep mot Essen og andre mål i Ruhr. 13 fly savnes. Angrep mot transportmål i Holland og Nord-Frankrike. 20.000 offiserer og menige i Holland satt i konsentrasjonsleir.

RUSSLAND. Økt russisk press i Kuban. Russiske angrep på Midtfronten.

2/5. TUNISIA. Kort opphold i slaget i Tunisia. Endel framrykning i nord. 600 fanger. Motangrep drovt tilbake på flere frontavsnitt. 8 aksefly ødelagt, 4 allierte fly savnes. 23 skip meldt senket på 2 dager. 5 Junker transportfly skutt ned. 204 aksekip er senket i Middelhavet siden landstigningen.

VEST-EUROPA. Rokognosering utenfor Norskekysten. 7 fly savnes. Mineutlogging. Sabotasjehandlinger i Polen, Danmark og Frankrike.

RUSSLAND. Heftige artillerikamper i Kaukasus. 24 tyske fly ødelagt over Kuban. Store russiske troppekonsentrasjoner ved Orel og sydøst for Leningrad.

3/5. TUNISIA. Stille på frontene siste døgn. 2 mindre tyske motangrep slått tilbake. 7 tyske jagerbombe-fly som fraktet bensin, skutt ned.

RUSSLAND. Voldsomme kamper i Kuban. Tyskerne mistet 7.000 mann og 25 tanks. Store tyske tap ved øvre Donets. 281 tyske fly skutt ned på 1 uke. Russerne mistet 105.

VEST-EUROPA. Britiske bombe- og jagerfly angrep Ijmuidon i Nederland og Thionville i Louvain. Norske flygere deltok. 6 tyske jagerfly ødelagt. 4 britiske jagerfly tapt. Amerikanske bombe-fly angrep havnen i St. Nazaire. 7 fly tapt. Voldsomme luftkamper i nærheten av Trondheim. Det har vært mango angrep langs Norskekysten den siste tid.

DET FJERNE ØSTEN. 13 japanske bombe-fly ødelagt ved Darwin. Stort amerikansk flyangrep mot flyplassen syd for Rangoon.

STALIN ga i sin dagsordre den 1. mai først et overblikk over krigssituasjonen. Det var preget av en rolig og besindig optimisme. Den understreket deretter meget klart betydningen av at de alliertes slag mot hitlertyskland nå var samordnet til felles støt som rystet Hitlers krigsmaskin. Katastrofens tidspunkt var ennå ikke inne for Hitler, men 2 eller 3 slike mektige støt som de som ble rottet mot Tyskland i de siste 5 eller 6 måneder trenges for å gjøre katastrofen til et faktum. Stalin kullkastet othvert håp som Tyskland kan ha hatt om å få splittet den allierte koalisjon eller om muligheten for å oppnå separatfred, det være i øst eller vest, og fastslo at Tysklands betingelsesløse overgivelse var vilkåret for fred. "Den tid nærmer seg da de allierte armeer vil knekke ryggraden på det fascistiske uhyre", sa Stalin til slutt. Talen har vakt stor begeistring både i Moskva, London og Washington og betraktes som en førsteangs politisk seier for de forente nasjoner.

KVINNER I UNIFORM.

Vi ser dem trække våre gater, uniformerte, ensrottede, grå, kjedelige og avgjort utkkelige. Det er de tyske kvinner vi snakker om - hvis man kan kalle sånt for kvinner. Det skulle jo være kvinnenes spesielle charme å ha den individuelle "touch" som appellerer til alles hjerter og bringer den utkledde i den utilrognelige tilstand. Disse hitlermidler har man virkelig vært istand til å berøve denne herlige kvinnelige last, og resultatet er slik at man faktisk må si: Gudene må vite hva de der egentlig forfører med. De har da heller ikke greid å valse opp med ham som de har navn etter, og røveren er nå slett ikke forfører på den måten. "Er hat keins im Jungfraubett zu tun", som hamburgerfrøkenen sa. Det var etter hennes mening en stor hommelighet og en stor feil ved den lille mann. Hommeligheten synes vi ikke akkurat er så stor, men rollen er uektelig graverende hos en mann som er holl Tysklands - og derfor vel også de tyske kvinnors - høyt elskede fører. Det skal ikke gjøres sakn bedre at han er en slik nåflott ødeland når det gjelder menneskeliv. Han bunde nå i hvert fall kunne erstatte én av de hundretusenor han ekspederte ved Stalingrad. Til hans undskyldning må det som antydtes sies at disse midlene hans gir svært liten grunn til å anstrenge seg. Vi læste i en tysk avis at Berlin nå skal romplacere Paris som motosentrum. Det utsøkte raffinement vil heretter være å finne i staden ved Sproe. Der finner man de geogt. Det virket omtrent som å høre at hottentottene vil overtå den videre forskning i atomfysikk. Den kaklede flokken av ensfjærede høns burde absolutt holdt seg hjemme i hønsogården og ikke blamert seg ved å framtvinge en sammenligning med våre prektfulle villfugler. Det hjelper dem ikke at de har okkupert våre silkestrømper. Selv silkestrømper kan ikke raffinere disse toutske Vigelandefigurer.

Den alvorlige side av problemet - problemer produseres som kjent i Tyskland - er den tyske kvinnes stilling til all denne krigselendigheten som hitler har skapt. Det er lite tvil om at hun reflekterer noe større over det. Hun har aldri blitt lært å tenke litt selvstendig, enn mindre å ville noe eget, kanskje tilmed noe kvinnelig f.eks. frø. Det tre K'er het det i det gamle Tyskland. Det var Kinder, Küche und Kirche, altså barn, kjøkken og kirke. Det var hennes verden, og der hadde hun å holde seg på matta. Når man ser hvor lett og kvikt Tysklands menn lar seg dressere, umyndiggjøre og likerette vil man forstå at den tyske kvinne har hatt ennå mindre sjans til å kaste av århundreders umyndighetsak enn Vest-Europas kvinner for øvrig. Autoriteten og myndigheten har alltid ligget som et dominerende fjell i det tyske landskap. Man skal gjøre sin plikt, holde kjøft og ikke tenke. Et typisk mannsamfund med alle mannsamfundets skavanker: dressur, kommando nedover - kryping oppover, åndelig umyndighet, kammerat med litt lummer atmosfære - brakkeluft, heltedyrkelse, kvasiromantikk og nedvurdering av kvinnen. De tre K'er gir et ypperlig lite mønster på denne nedvurdering, og det er ikke blitt bedre etter at en fjerde K, nemlig "Krieg" er kommet til. Det er blitt avgjort verre.

Vel, disse Brynhilder og Kungunder skulle fått være i frø for oss, hvis de hadde holdt seg hjemme i leiren. De fikk da være soldatmødre og maskiner til vedlikehold av de tyske mannskapsresser så mye de ville eller ble tvunget til. Deres utfordrende tilstedeværelse her tvinger oss imidlertid til vår usådlige kommentar og til å fortelle dem at deres påseerindringer fra Norge vil kunne sammenfattes i et par strofer, skrevet av en jøde som benørsket det tyske språk bedre enn Goebbels - for ikke å snakke om hitler. Disse to strofer lyder:

Ich weiss nicht was soll es bedeuten, dass ich so traurig bin.

Så var det noen ord om disse tyske kvinners konkurranter på deres eget marked, tøsene og flyfillene som kliner seg opp til Wehrmacht. Deres userd angår dessverre oss. Vi må konstatere og beklage at vi har oppdratt en slik yngel. Vi vil ikke spanne mange ord på dem. Vi vet at de har ingen ære, ingen moral, ingen samvittighet og at deres eneste fedreland er deres kjønn. Vi vet ingen annen framtid som passer for dem enn fast bopel på de offentlige hus i Tyskland. Vi får sende dem dit med første tog etter den siste tyske soldats avreise fra Norge. I mellomtiden får vi håpe at den misunnelse, det nag og den sjalusi de vekker hos sine uniformerte "Volksgenossinnen" er dyp, smertelig og varig.

3818

Mappe 9
Eksp. 7/5
Arg. 1943
O. V.
Jfr.

LONDON NYTT

De viktigste krigsnyheter pr. 7/5-43.

TUNISIA. Den 1. britiske arme åpnet torsdag en offensiv i stor stil langs hovedveien Medjez-el Bab - Tunis. Den tyske forsvarstaktikk holdt ikke mot det britiske angrep og forsvarets ytre ring falt. Tilbaketog mot Tunis var begynt. Den 1. arme avanserte i går 12 km. på veien nordøstover mot Tunis og inntok befestningen Massicault, 28 km. fra hovedstaden. Britiske tanks strømmer ut på sletten øst for Massicault. På det nordlige avsnitt har det 2. amerikanske armekorps inntatt 4 viktige stillinger og dets fortropper står 14 km. fra Biserte. Det er tatt over 1.000 fanger på dette avsnitt de siste døgn. Amerikansk artilleri har allerede satt dokkene i Biserte i brann. De franske styrker langs kysten står bare 14 km. vest for Biserte etter at de stormet Djebel Chemiti på Ashkelsjøens nordbredd. En annen amerikansk styrke rykker fram fra sydøst og dens fortropper har nådd utkanten av Ferryville, 16 km. fra Biserte.

Britiske tropper fra sydvest og amerikanske fra nord truer Tebourba. De to armeer ventes når som helst å få kontakt med hverandre nordvest for Tunis. En melding går ut på at evakueringen av Tebourba er i full gang. Lengre mot syd har franskmennene erobret det høye og vanskelig forsербare Djebel Zaghuanmassivet og avskåret aksens forsyningslinje, veien mot Enfidaville. Den 8. arme i syd har også gått til kraftige angrep. Det er mulig at en del av den 8. arme er satt inn på den 1. armens front.

Alle disse operasjoner har vært båret oppe av en luftvirksomhet av større styrke og omfang enn noen gang før i Afrikakrigen. De allierte er fullstendig overlegne i luften. Deres operasjoner til lands ble foretatt uten motstand fra aksens fly. Det ble satt rekord i går med 2.000 utfall mot fiendens forsvarsstillinger, flyplasser og artillerikonstruksjoner. 17 aksefly ble ødelagt på bakken, 20 aksefly ble skutt ned over kampområdet. Von Arnims viktigste flybasis Sidi Ahmed syd for Biserte er gjort ubrukar. Flere andre er angrepet uavbrutt. Det er rettet heftige angrep mot utskipsningshavnene i Syd-Italia. Havnebyene Reggio og Taranto er bombet av kraftige formasjoner Liberatorfly. Sjøtrafikken utenfor Tunisia har fått nye slag. En ammunisjonsdamper og en italiensk jager og en destroyer er senket. 11 mindre fartøyer er senket og flere andre har fått treffere. Det er tegn til den tyske flåtes overkommando forbereder seg til å forlate italienerne i Middelhavet. Det synes opplagt at tyskerne har bestemt seg til å avskrive sine tap i Middelhavet og til gradvis å trekke sine ubåter tilbake til krigsførsjon i Atlanterhavet. Dette har vakt økende engstelse i Italia. Det meldes også at tyskerne er i ferd med å evakuere høyere ofiserer luftveien.

I tidsrummet mellom de alliertes landgang i Nord-Afrika i november og 2. mai har aksens tapt 1.655 fly. De allierte har tapt 631 maskiner. I samme tidsrum er det kastet i alt over 9.000 bomber av de allierte luftstyrker i det nordafrikanske område.

SISTE MELDING FRA TUNISIA: Avdelinger fra den 1. britiske arme har nådd fram til byen Tunis' forstoder og okkupert havnen. Framskutte allierte avdelinger kjemper i Bisertes forsteder. Det er tatt mange fanger.

VEST-EUROPA. Mosquitofly har fortsatt angrepeno mot tyske jernbanekommunikasjoner i vest og ødelagt 6 godstog på linjen mellom Paris-Brest.

Ved angrepet på Dortmund natt til onsdag ble det kastet nesten 1.500 tonn bomber. Det var det 45. angrep på byen. Der er bl.a. fabrikker for framstilling av syntetisk olje og store ruøtningsfabrikker som har arbeidet på spreng for å erstatte det som er gått tapt i Essen.

RUSSLAND. I Kuban har den røde hær brutt gjennom det tyske forsvar på en 25 km. bred front til en dybde av 13 km. Foruten Krymskaja er 7 byer og landsbyer okkupert. Russiske fortropper står ikke fullt 8 km. fra Novorossisk. 1.500 tyskere falt i et avsnitt i går, 2.000 ved erobringen av Krymskaja. Det russiske flyvåpens nattangrep bak den tyske front har fortsatt med angrep på bl.a. Djepropetrovsk og Brjansk.

Moskyakringkasteren onsdag kveld: Soldater i den Røde Hær! Forbered dere på offensivslag som kommer. Utfør bokstavelig vår øverstbefalende Stalins ordrer.